

Ingyenfüzet: „A méhcsalád munkaképességének fokozása!”

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földműveszövetség.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádsós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 13. szám.

Vasárnap, március 29.

A magyar föld oltalma . . .

Írta: Szekeres László dr.

A segítség mindig jókor jön. Így tartja a magyar száj-
hagyomány, de mindjárt hozzáteszi azt is, aki gyorsan ad,
az kétszer ad.

Ez a két régi aranyigazság járt eszünkbe, amikor az
új magyar honfoglalásról, az eladósodott földek tehermen-
tesítéséről és megváltásáról olvasunk. Soha nem volt idő-
szerűbb a törvény intézkedése: a föld oltalma, mint most,
amikor a világválság végigsújtott rajtunk is és térdre
kényszerítette a nemzet életadó erejét, a földet. Bizony-
talan, tétova és ingadozó lett a magyar földműves élete,
mert megingott alatta a föld, amely nem tudott megbir-
kózni a reászakadt terhekkel. Pedig ez a megmaradt föld

a mi erőtartalékunk, a mi bőségünk. A magyar buza ára
hihetetlenül leszállt, a föld terméke elvesztette becsületét,
a falu népe sem kapta meg azt, ami neki járna, hát pótolta
a bankból, drága kölesönből, amely aztán úgy behálózta
az országot, mint az ezüstös pók a legyet.

A magyar mezők tehetetlenül vergődtek az adósság
hullámaiban; állták az iramot, bár tudták, hogy minden
barázda, minden kapavágás, minden verejték csak ráfize-
téssel jár, de mégis dolgoztak, mert a mi fajtánk szerel-
mese a földnek. A magyar nép gondolata, lelke, szeretete
mind a föld, a barázda körül forog. Dédelgeti, védi, műveli,
mert jól tudja, akié a föld, azé az ország!

Kép az első országos gazdatitkár-értekezletről.

Az első sorban közepén Mayer János földművelésügyi miniszter foglal helyet.

Az utóbbi nehéz évek sem törték meg a falut. Ha télen egy kicsit fel is gyülemlett a panasz, a keserűség, mert a kenyér vékonyabb lett, a kis barázdák gondjai is egyre szaporodtak, így tavasz táján, amikor a föld szaga is érzik és verőfényes napsugár bontogatja a barázdák mélyét, akkor egyszerre feledés van minden. Hívja a föld, a magyar ugar az ő népét és az megy, siet ki, a kenyeret termő mezőre.

A magyar föld, a falu, e nagy harcban azonban megroskadott. Eladósodott. Legyengült. Beteg lett. Az adósság betege, amely a falusi kisbirtokokat egymásután doboltatta el. Valóságos árverési láz feküdt meg a vidéket a maga kiméletlenségével. Az árverés minden háznál otthonos lett. És a falu népe várta a segítő kezet, a mentődészkát, amely megmentse.

Hála Isten meg is jött!

A kormány betervezte a földterhermentesítési javaslatot, amely a magyar föld oltalmát jelenti. Soha jobbkor nem jöhetett, mint most, mert a legnagyobb szükség idejét éljük. Éppen azért kétszeresen segít. Elsősorban azokat menti meg, akik már az árveréshez eljutottak, másodsorban, akik még nem jutottak oda, de a jelenlegi helyzet fennmaradása esetén egészen bizonyosan odajutnak.

A törvény tehát a bajba jutott kisgazdákon, a falu népén kezdi meg a segítséget. A kisgazda után sorra kerül a középbirtokos is, úgy hogy ez a földterherrendezés nemzeti megerősödésünknek lesz az alapja.

Amilyen érdek az, hogy a megterhelt kisbirtokokat megmentse a kormány, éppen olyan féltő gonddal vigyázzon arra is, nehogy illetéktelen kezekbe kerüljön az évszázados magyar föld.

A kormány intézkedése két szempontból fontos. Az egyik, hogy a bajba jutott föld megsegítése immár elhalaszthatatlan, ha csak nem akarunk belerohanni a gazdasági csődbe, a másik, hogy a mezőgazdaság, a falu megmentése, megerősödése csakhamar maga után vonja a többi társadalmi osztályok talpraállását is, annál is inkább, mert a föld sorsa a nemzet sorsa.

Maguk az illetékesek is azt hirdetik, hogy ez a törvény nem fogja egyszerre kihúzni az országot minden bajból, de mindenesetre igen alkalmas arra, hogy a bajba jutott és kétségbeesett kisgazdák földjüket megtarthassák maguknak. A föld tehát megmenekül, megáll a csuszamláson és a biztos megélhetés és a nyugalom lesz újra otthonos a mostani rettenetes állapot után. Ebből a törvényből a gazdaember, a falu, a föld szeretete csendül ki, amely külföldi újabb megterhelés, kölcsön nélkül, saját erőnkől oldja meg a falusi kisemberek szörnyű kérdéseit.

Azt akarja elérni ez a törvény, hogy a régi tulajdonos kezében legyen továbbra is a föld, amelyen eddig dolgozott és élt. De emellett még egy nagyjelentőségű dolgot is rejt magában ez a törvény, azt, hogy a külföld felfigyel, mert azt látja, hogy a nemzet erőforrásai nem apadtak ki, ez a nemzet nem halt meg, hanem él.

A becsületes munka, amelyet az illetékesek végeztek, a magyar földműves nép lelkinyugalmát és bizalmát adja vissza, hogy tanuljon meg újra hinni, remélni... A bátor szíveket kíséri a szerencse, így valljuk. Az illetékes

kormány most bátran nekilátott a magyar föld oltalmának, hisszük tehát, hogy a munkásságát nemcsak szerencse, hanem az egész ország gazdasági megkönnyebbülése kíséri.

Arra kérjük a nemzet hivatott vezetőit, hogy előre a falu megmentésének nagy útján, bátran, kitartóan, mert attól függ az ország jövője.

A hála pedig a föld oltalmáért az egész nemzet örömujjongása és szeretete lesz, amelyet nem zavarnak meg az itt-ott feltörő szirénhangok sem.

Apponyi Albert gróf előadása Párisban.

A nemzetközi diplomáciai akadémia felkérésére Apponyi Albert gróf, Magyarország népszövetségi fűdelgátusa, március hó 18-án, a francia fővárosban előadást tartott az új nemzetközi rendnek megfelelő államférfi típusáról. Apponyi Albert gróf előadásán a párisi magyar követség tagjai teljes számmal jelenetek meg, de jelen voltak a Párisban székelő diplomatákon kívül a francia politikai és társadalmi élet vezetői is, köztük több képviselő és szenátor.

Le Trocquer szenátor megnyitóját után Apponyi Albert gróf mélyszántó tudományos előadást tartott, amelyben kifejtette, hogy milyen államférfira van szüksége az új világzsellem által megteremtett nemzetközi rendnek. Apponyi Albert gróf előadásában kiemelte, hogy az új világrend a kölcsönös segítségen alapul és a nemzetek egyezményeinek által igyekezzenek a felmerült ellentéteket kiküszöbölni. A mai rend — mondotta — olyan államférfit követel, aki a háborút, — a lehetőség szerint — ki akarja küszöbölni. Apponyi Albert gróf beszédében felemlítette azt a rettenetes igazságtalanságot, amely Magyarországot a trianoni békeszerződés következtében érte. Nagyhátú beszédét azzal fejezte be, — hogy mi magyarok el akarjuk érni a célt és meg akarjuk találni az eszközöket célunk — a revízió — eléréséhez.

Az előkelő közönség meleg ünneplésben részesítette az ősz magyar államférfiut, akit párisi tartózkodása alatt megkülönböztetett tisztelettel vesznek körül a francia fővárosban. Briand francia külügyminiszter estélyt adott tiszteletére.

A hercegprimás a házasság szentségéről.

Március hó 17-én Serédi Jusztinián bíboros-hercegprimás elnöklétével országos családvédelmi gyűlés volt Budapesten, a Vigadó nagytermében. A nagygyűlésen a magyar közélet számos kiválósága jelent meg, élén a magyar katolikus püspöki kar tagjaival.

A gyűlés első szónoka, Serédi Jusztinián dr., bíboros-hercegprimás volt, aki XI. Pius pápának a házasság és a család szentségéről kiadott legutóbbi pápsterveivel kapcsolatban megállapította, hogy az emberiség egyéni, családi és társadalmi életében igen nagy bajok vannak.

— A bajokat — mondotta a hercegprimás — maguk az emberek is észreveszik, látják, hogy szétzillics a társadalom, mert immár ingatag talajon áll a házasság, szakadoznak a kötelek, amelyek a tekintély alapján összetartották a házasságot. Minden államban észrevették ezt a veszedelemet és ez ellen törvénykezéssel, rendeletekkel igyekeznek védekezni. Nem akarják ugyanis az emberi tekintélyt az isteni tekintélyre visszavezetni és éppen azért nincsen módjukban igazi sullyal fellépni annak érdekében, hogy a házasság célját összekössék a családdal és ismét visszaállítsák azokat a köteleket, amelyek a társadalom tagjait összekapcsolják és összekapcsolják egyúttal az államokat is.

A hercegprimás nagy tetszéssel fogadott beszéde után P. Bangha Béla jezsuitársági házfőnök ismertette a pápai enciklikát, amely — mint mondotta — a házasságról való vélemények mai zavaros világában olyan, mint az ezüst harang tiszta és erőteljes csengése a városi zaj és öszevisszasa fölött. A következő szónok Ernst Sándor dr. népjóléti miniszter volt, aki a család válságáról beszélt, majd pedig Krüger Aladár A család és a nő címmel tartott előadást. Huszár Károly, volt miniszterelnök a család és a gyermek kérdésével foglalkozott és hangsúlyozta, hogy a keresztény családi gondolat öntudatosítására van szükség.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

A mezőgazdasági kiállítás és vásár.

Március hó 21-én, szombaton, ünnepléses kiállítások között megnyitja az OMGE által rendezett negyvenedik *Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállattásár*. Hatalmas autótömeg táborozott már kora reggel a kiállítási telep előterén. A főbejárat és a nagy tribün drapériákkal és zászlókkal volt feldíszítve. A kiállítási tér közepén levő felhajtópályára felvezették a díjnyertes állatokat, a pálya peremén pedig körbehaltatták a szebbnél-szebb kettes, négyes és ötös fogatok, kiscsapatok, kiscsapatok és hátaslovak.

Kilenc óra után népesülni kezdett a tribün. Itt gyülekeztek a meghívott előkelőségek. A parlament két házának tagjai, a különböző kiküldöttek, a diplomáciai testület tagjai és a kiállítók. A tribüntől jobbra és balra, körben a felhajtó pálya körül a külföldről és megszállott területeiről érkezett látogatók álltak.

Pontban 10 órakor hangzott fel a kormányzó érkezését jelző kiáltás, majd a rendőrszereket a Himnuszot játszotta. A kormányzó feleségével és fiával, ifj. Horthy Miklóssal érkezett a kiállítás területére és a tribün előtt Somssich László gróf, az OMGE elnöke, Jeszenszky Pál és Konkoly Thege Sándor, a kiállítás rendezőségének vezetője fogadták és kalauzolták fel a díszpályára, ahol Mayer János földmivelségi miniszter kérte föl a kormányzót, hogy nyissa meg a kiállítást.

Mayer János beszéde.

— A földmivelségi kormány megbízásából — mondotta a földmivelségi miniszter — az OMGE megrendezte a negyvenedik országos mezőgazdasági kiállítást és vásárt. Ezek az évről-évre megrendezett kiállítások tükröképpé nyújtják agrárországunk mezőgazdasági fejlődésének. A kiállítás keretében elbírálás alá bocsájthatjuk nemcsak a mezőgazdasági termelés és állattenyésztés, de a mezőgazdasági ipar és gépipar összes termékeit. A kizűzött díjakkal az elsőbbségért való küzdelmet, a szebb és jobb termelés iránt való törekvést ébresztjük fel. *Szemléltető és oktató jellegével a kiállítás okulat nyújt a gazdaközönségünknek, de egyik fő jelentősége abban áll, hogy a kiállítás anyagából és annak mérlegéből évről-évre megállapíthatjuk, hogy mely termelési ágak azok, amelyek fejlődésben vannak és melyek azok, amelyek külön gondozást igényelnek.*

— Csonka hazánk gazdasági létalapja a mezőgazdaság. A mezőgazdaság ma súlyos napjait éli. Ennek ellenére gazdaközönségünk törhetetlen erővel és áldozatos igyekezettel, a jobb jövőbe való hittel veszi ki részét a munkából. Ugyanezt teszi mezőgazdasági iparunk. Ez a kiállítás a magyar földben, a magyar népben rejülő őserőt, a magyar gazda tudását és élniakarását tükrözi vissza. Miután tudjuk azt, hogy Főméltóságod mindenre kiterjedő bölcs gondossága mellett a mezőgazdaság iránt külön meleg szeretettel viseltetik, s amidőn a kormány és a gazdaközönség nevében hódolattal üdvözlöm, mély tisztelettel kérem Főméltóságodat, hogy a kiállítást megnyitni és megtekinteni méltóztassék.

Ezután a kormányzó megadta az engedélyt a megnyitásra és a tribün közönsége előtt fölvezették a díjazott állatokat és bemutatatták a különböző fogatokat. A megjelent közönség nagy tetszésnyilvánítással fogadta a szebbnél-szebb ötös, négyes és kettes jukker- és kiscsapatokat és ugyancsak nagy sikere volt a díjazott lovak és szarvasmarhák látványos elővezetésének. Különösen a kenderesi ménes pompás szürke angol arató csikóját fogadta nagy tetszésnyilvánítás.

A megnyitó alatt a rendőrszereket hangversenyzett és az állatok felvezetése után az előkelőségek megtekintették a kiállítást. A kormányzó feleségével és fiával, valamint kíséretével együtt végignézte a kiállított állatokat és a gépkiallítást is. Behatóan érdeklődött nemcsak a tenyészállatok és a mezőgazdasági gépek iránt, hanem megtekintette az egyes külön pavilonokban elhelyezett háziipari, bor- és más kiállítási csoportokat is. A közel kétórás szemle végén a kormányzó megelégedéssel állapította meg, hogy a *rossz gazdasági viszonyok ellenére is gazdagabb lett a kiállítás anyaga.*

A kiállítás.

A mezőgazdasági kiállítás és vásár — a magyar mezőgazdaság és mezőgazdasági ipar nagyszerű seregszemléje —

évről-évre a lendületes fejlődés képét nyújtja és ünnepi eseményé avatja a kora tavaszi napokat. A kiállítás iránti érdeklődés egyrészt a kiállítók, másrészt a tanulmánygóc részéről óriási mértékben nő, úgy, hogy hovatovább a jelenleg rendelkezésre álló terület és épületek szűknek bizonyulnak.

A mostani kiállításon 211 darab lovat, 766 szarvasmarhát, 1233 sertést, 586 juhot, 10 kecskét és 1599 baromfit mutattak be. A legtöbb látogatója volt a Dörgy Frigyes gazdaságából való Ruca nevű tehénnek, mely évente 16.000 liter tejet ad. Nem kisebb érdeklődés kísérte a Szultán nevű sertést sem, amelynek súlya 460 kg. A 16-istállók állandóan zsufolva voltak. Horthy Miklós kormányzó is kiállította Messalina nevű gyönyörű arab csikóját. A baromfiak istállójában nagy feltűnést keltett egy 24 kg-os emdeni lud.

A földmivelségi minisztérium gazdasági szakoktatási kiállítását igen nagy és megérdemelt érdeklődés kísérte. Az állatorvosi főiskola, a keszthelyi gazdasági akadémia, a háztartási vándortanfolyamok, a kishéri tejmunkásképző iskola, a csongrádi és mátészalkai téli gazdasági iskola, a kechidai és hőmezővársárhelyi földművelőiskolák anyaga megkapóan érdeklődött a mezőgazdasági szakoktatás céltudatos és magas színvonalu munkáját. A földmivelségi minisztérium kísérletügyi intézményei is nagyszerű gyűjteményekkel jelentek meg. A Mezőgazdasági Kivitel Intézet, a Budapesti Vámmentes Kikötő, a dohányjövőedék, a szövészeti intézmények és a háziipari intézmények kiállításai is sok látogatót vonzottak. Természetesen, rendkívül sok nézője akadt a mezőgazdasági gépipar körébe vágó újdonásoknak is.

A kiállításon többnapos országos lovasmérkőzéseket, fogathajtásokat is rendeztek, nagy érdeklődés mellett; a fogatok között két kiscsapat-négyes is szerepelt.

A kiállítás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a külföldön is. Jugoszláviából, Romániából, Csehszlovákiából, Olaszországból, Lengyelországból sokan érkeztek részben hivatalos minőségben, részben mint egyszerű látogatók.

A díjazás.

A mezőgazdasági szakoktatási intézmények csoportjában a földmivelségi miniszter által felajánlott Tóth Jenő-vándordíjat ez évben a m. kir. háztartási (gazdasági) vándortanfolyamok nyerték.

A tenyészállatkiállítás díjazásának eredménye a következő:

Lovaknál: az angol félvér ménnek nagy díjat nyerte Szluha Aladár ménje, az első díjat Teleki Tiborné grófné ménje; az angol félvér kancák csoportjában az I-a díjat Debreczeni Lajos kistenyésztő kancája, az I-b díjat Debreczeni Dániel kistenyésztő kancája, a kancacsikók I-a díját Herbály Lajos kistenyésztő kancacsikója, az I-b díjat Apponyi Károly gróf kancacsikója nyerte el. Nonius-lovaknál a 3 éven felüli Nonius-mének első díjat Sente Márton kistenyésztő ménje; a három éven felüli Nonius-kancák nagy díjat vitéz Homoki Lajos kistenyésztő kancája, az I-a díjat Komár György kancája; a három éven aluli Nonius-ménicsikónál a II. díjat Beke András ménicsikója, a három éven aluli Nonius-kancacsikónál a második díjat Kornfeld Mór baró kancacsikója nyerte el. A lipizzai lovaknál a második méndíjat Bánky-Horváth János kistenyésztő ménje, az

Kép a „Faluszövetség” gazdatitkár-értekezletéről. Grabovszky Miklós földmivelségi miniszteri tanácsos, elnöki megnyitói beszédét olvassa fel. Mellette: Tokaji Nagy László, a gazdatitkár-intézmény központi szervezője.

Singer varrógépek a tenyészállat-vásáron.

Mint mindenütt, úgy ezen a kiállításon is a SINGER-cég ismét vezető szerepet tölt be. A SINGER társaság bemutatásai e kiállításon — a kiállított világhírű SINGER varrógépek, valamint a bemutatott himzések, varrási és egyéb munkák — felülmulhatatlanok. A SINGER varrógépet Magyarország legkisebb helységében is ismerik és azt mindenki előnyben részesíti. A SINGER varrógép részvénytársaság az ország legnagyobb varrógép cége, amely Magyarországon 80 saját fióküzletet tart fenn és körülbelül 2000 alkalmazottat foglalkoztat.

Ne mulasszuk el a SINGER-kiállítást megtekinteni. Ott a legújabb és legélszerűbb varrógépeket látja, amelyek eddig forgalomba kerültek, elsősorban a hordozható SINGER villamos varrógépet, a technika legújabb vívmányát. A SINGER varrógépek, amelyek Magyarországon 70 év óta vannak bevezetve és itt a legjobb hírnévnek örvendenek, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemekben készülnek. Ezen gépek felülmulhatatlan precíziós munkát jelentenek, ezért szükségletének fedezésénél csakis SINGER varrógépet vegyen.

I-a kancadijat **Hadik Jánosné** grófné kancája, az I-b kancadijat **Hadik Jánosné** grófné kancája, a második kancadijat **Hadik Jánosné** grófné lipizzai kollektója a csoportdíjat. Arab lovaknál a második méndiját **Torma Pál** kistenyésző ménje, a második kancadijat **Podmaniczky Endre** báró lova nyerte. Az **angol-arab lovak** csoportjában első díjat nyert a kenderesi ménes kétéves szürke kancacsikója. A hidegvérű lovaknál az első méndiját **Halópy János dr.** „Betyár” nevű lova nyerte és a hidegvérű kancáknál elismerő oklevelet kapott **Fógló József** „Pocok” nevű lova.

Szarvasmarhák: a *telivér szimmentáli bikák* nagydíjat nyerte **Mesterházy Ernő** „Szárca 21” nevű bikája, az I-a díjat ifj. **Pajzs Gyula** „Fili” nevű bikája, a telivér szimmentáli bikaborjúk I-a díját inácsi **Farkas Ferenc** „Ádáz” nevű bikaborjúja, az I-b díjat **Dóry Frigyes** „Karsci” nevű bikaborjúja, *telivér szimmentáli tehén*ek csoportjában az I-a díjat ifj. **Pajzs Gyula** tehene, a telivér szimmentáli üszök I-a díját **Dóry Frigyes** üszője. A *szimmentáli bikák* csoportjában második díjat **Sigray Béla dr.** bikája. A *magyar piros-tarka bikák* nagydíjat nyerte **Merán Jánosné** grófné bikája, az I-a díjat **Csepő Jenő** bikája, a magyar piros-tarka bikaborjúknál I-a díjat nyerte **Mónus Imre** borjúja. A *magyar piros-tarka tehén*ek csoportjában az I-a díjat **Schleier Henrik** tehene, a magyar piros-tarka üszöknél I-a díjat **Dorn János** üszője. *Borzderes marhák* csoportjában I-a díjat nyerte **Dréher Jenő** bikája, az első tehéndíjat **Dréher Jenő** tehene. A *magyarfajta marhák* csoportjában a bikák nagydíjat **Tripol Mátyás** bikája nyerte, az I-a díjat **Tripolszky Pál** tehene.

A *tejelési* díjazás eredményei a következők: a jőtejelők leszármazása alapján az I-a bikadijat nyerte **Dóry Frigyes** „Elemér” nevű bikája, a jőtejelő tehén első díjat nyerte **Dóry Frigyes** „Ruca” nevű tehene, évi 15.897 liter rekordtejeléssel. A *kistenyészők* csoportjában a jőtejelő leszármazás alapján I-a díjat nyert **Keller Mihály** „Kraft” nevű bikája, a jőtejelés alapján a kistenyészők első díjat **Wierné** „Drama” nevű tehene.

Sertéseknél: a hussertések csoportjában a tizhónapon felüli **Yorkshire-kanok** nagydíjat nyerte **Deutsch Gyula** örökösének kollektója, a tizhónapon aluli kancaportban második díjat nyert **Spilka Imre** kollektója. A tiz hónapon felüli **Yorkshire-kecskék** csoportjában **Biedermann Imre** báró kollektója nyerte.

míg a tiz hónapon aluli csoportban **Spilka László** kollektója nyert második díjat. A **berkshire** sertések csoportjában az első kan- és első kocadijat csetei **Herczog Mór** Lipót báró kollektója nyerte. **Mangalica**-sertéseknél a *szőke mangalica-kanok* csoportjában a nagydíjat a *zirci apátság őrzőállásai uradalma*nak kollektója, az I-a díjat **Festetics Tasziló** herceg kollektója nyerte; a *szőke mangalicák* csoportjában I-a díjat nyert öz. **Széchényi Antalné** grófné kollektója, míg a fekete fecskes hasu mangalicák első kandiját **Károlyi László** gróf kollektója, az első kocadijat a nagygyúntei és geszti földbérli rt. béruradalmanak kollektója nyerte.

Juhoknál: a posztógyapjas merinói juhok csoportjában az I-a kocdiat **Hunyady Károly** gróf kollektója, az első anyadijat a *magyar kegyes tanítórind* kollektója kapta. A magyar fésűgyapjas merinói juhok csoportjában **Herczog Mór** báró kollektója nyerte az I-a kocdiat, **Károlyi László** gróf kollektója pedig az I-a anyadijat. A magyar husmerinók csoportjában első kocdiat kapott az ajkai uradalom csoportja, a cigája juhok csoportjában a püspökpusztai bérgazdasági csoportját elismerő oklevéllel tüntették ki.

A halak, halászati eszközök csoportjában a földmívelésügyi minisztérium nagydíjat **Korhús Zoltán**, az **OMGE** tiszteletdíját **Eszterházy Ferenc** gróf és **Hoffmann Ede dr.**, az **Országos Halászati Egyesület** tiszteletdíját pedig a **Magyar Tőgazdaságok Rt.** kiállítása kapta.

Itt említjük meg, hogy a mezőgazdasági kiállításon díjat nyert *kistenyészők* névsorát külön cikkben fogjuk közölni. Továbbá a kiállított díjazott állatairól készült *fényképfelvételeket* jövő számunk közli.

Felemelték a cukor vámját.

Mint ismeretes, a répatermelő gazdák és a cukorgyárak között a közzgazdasági miniszter közvetítésével heteken át közzvetítések folytak. A tárgyalás eredménnyel járt s az új kampanyra sikerült megfelelő keretek között a jövedelmező répatermelés feltételeit biztosítani. A megállapodás végrehajtása céljából azonban szükséges volt a belföldi piac árszínvonalát is rendezni, ami azonban csak a *cukorvámok megfelelő megállapításával volt lehetséges*. Az erről szóló rendelet már megjelent. Ez a rendelet a cukor mázsánkénti vámját 38.8 aranykoronában állapítja meg. A cukor vámjának ez az új megállapítása, — amint hivatalos helyről közlik — a *cukorvám 2.8 aranykoronával való felemelését jelenti*. A vám felemelésének az lesz a hatása, hogy a *cukor kilogrammonként 3 fillérrel megrádjul*. A cukorvám emelésére a répatermeléshez fűződő rendkívül fontos mezőgazdasági és szociális szempontokból volt szükség, mert csak ezen az úton lehetett biztosítani, hogy a *cukorrépatermelő gazdák a cukorrépáért olyan árat kaphassanak, amely mellett cukorrépát még termelni lehet*. A cukorrépatermelés viszont rendkívül nagyjelentőségű, egyrészt az intenzív gazdálkodás szempontjából, másrészt azért is, mert ez a vállalkozási ág igen sok munkáskezet foglalkoztat, úgy, hogy a répatermelés visszafejlődése a mezőgazdaságban munkanélküliséget okozna. A *vámfelemelésből és a cukorvámfelemelésből a cukorgyárak semmiféle többjövdelemhez nem jutnak*, mert a vámfelémeléssel kapcsolatos érdekelődésből befolyó több jövedelmet külön kötelesek kezelni és ennek a különkezelt alapnak az elszámolását és felhasználását a pénzügyminisztérium a legszigorúbban fogja ellenőrizni.

Permetező gépek

legjobban bevált **VINOL** permetezőszert **borzivattyúk, bortömlők, seprőprészások, borderítők, címkek, dugók** jutányos áron kaphatók.

Valamint összes egyéb pincegazdasági eszközök.

NAGY IGNÁCZ

szőlészeti és borászati gépek és eszközök lerakata.
Budapest, VII., Károly király-ut 9.

Alapított: 1884.

Telefon: J. 415-15

278.000 kiscgazdával szemben csak 4300 közép- és nagybirtokos kap hitelt az OKH-tól.

A napi sajtó egy része a *Festetic* hercegi hitbizomány egy részének értékesítésével kapcsolatban az *Országos Központi Hitelszövetkezet* hitelnújtási lehetőségeiről a valóságnak nem megfelelő megállapításokat közölt. Mint új és meglepő dolgot közlik, hogy az *OKH közép- és nagybirtokra megfelelő hitelt nyújtott*. E közlemények írói nincsenek tájékozva arról, hogy az *OKH* közvetlen kölcsönöket egyáltalában nem nyújt, hanem a kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek hitelnújtásai pedig kezdettől fogva nem egy foglalkozási ágra és egy társadalmi rétegre voltak korlátozva, hanem a szövetkezeti mozgalom fejleményei hozták magukkal, hogy a *központ kötelékébe tartozó szövetkezetek főleg és túlnyomó részben a földművelő polgárság hiteligényeit elégítették ki*. Már a háború előtt sem voltak azonban kizárva a szövetkezetekből a gazdatársadalom többi kategóriái, továbbá a kisiparosok, kereskedők, tisztviselők és munkások sem. A háború után pedig maga a törvényhozás terjesztette ki intézményesen az *OKH működését a közép- és nagybirtokosok hiteligenyeinek kielégítésére is*, midőn az 1923:XXXIII. t.c. 5. szakaszában az *OKH feladatává tette a közép- és nagybirtokosok hitelszövetkezetekbe való beszerzését is*. Ez a hitellellátás azonban egyáltalában nem csökkentette annak a lehetőségét, hogy az *OKH továbbra is túlnyomó részben a földművelő nép hitellellátását teljesítse*. A közép- és nagybirtokosság csatlakozásával a szövetkezeti mozgalomhoz ugyanis új szövetkezeti tőkék jelentkeztek, amelyeknek megfelelően az *OKH* részben hazai, részben külföldi piacon megfelelő, sőt fokozott tekintéllyel tudott hiteleket biztosítani a magyar mezőgazdaság részére. Hogy pedig az *OKH* és szövetkezetei milyen arányban látják el hitellel a kiscgazda- és földmivestársadalmat, a többi kategóriákkal szemben, arra nézve a következő adatok szolgálnak:

Az *OKH* kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek kölcsönei 278.000 kiscgazdánál, 42.000 kisiparosnál és kereskedőnél, továbbá 4300 közép- és nagybirtokosnál vannak kihelyezve. A hitelszövetkezetek által a központ hiteléből kihelyezett kölcsönállomány jelenleg 220 millió pengőt tesz ki. Ezen kölcsönállományból 170 millió pengő, tehát 80 százaléka az összes kölcsönállománynak a kiscgazdák kezén van s csak a fennmaradó 20 százalék jutott a kisiparosok, kereskedők, közép- és nagybirtokosok részére. A földmunkás vállalkozó szövetkezetek révén természetesen a földmunkások részére szintén nagyobb hitelkeret van biztosítva.

Az *OKH* a kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek által benyújtott váltókat, vagy kötelezvényeket minden esetben leszámítja, ha azok a szabályoknak megfelelőek és a váltókölcsönöknél a hitelszövetkezet a hitelkeretét még nem lépte túl. A kötelezvénykölcsönöknél viszont a megterhelési határ az irányadó s amint már eddig is a közép- és nagybirtokos gazdatársadalom köréből négyezernél több kölcsönigényt elégített ki, nem utasíthat vissza szabályszerű kölcsönigényt a központ azon a címen, hogy a szövetkezet által felterjesztett kölcsön igénylője a törvényhozás tagja. Nem teheti ezt az *OKH* azért sem, mert sem törvényes, sem alapszabályszerű intézkedés nincs, amely a szövetkezetektől a törvényhozákat kizárná, de még kevésbé teheti akkor, amidőn hadviselt birtokosról van szó, aki egyidejűleg azzal fordul a hitelszövetkezetekhez, hogy a birtok egy részét kiscgazdáknak kívánja bérbe adni.

Végül ami azt az állítást illeti, hogy az *OKH* nem áll teljes mértékben a kiscgazdaközönség rendelkezésére a hitelnújtás terén, meg kell még jegyeznünk azt, hogy az *OKH* egész tőkeerejével felkészülten áll a tavaszi idény alkalmával arra, hogy a magyar kiscgazdaközönség hitel-szükségleteit is a kötelékébe tartozó ezer hitelszövetkezetnek saját tőkéje arányában kielégítse. Sőt módjában van az is, hogy amint eddig is tette, ötvennégy földbérlo szö-

vetkezett után, a kiscgazdaközönséget a gazdasági lehetőségek gondos mérlegelésével szövetkezeti bérletekhez juttassa s birtokpolitikai téren is segítsen kötelezvénykölcsönök nyújtásával, természetesen minden hitelszövetkezeti tagra nézve egyenlő szabályok mellett.

Minden távolabb áll az *OKH*-tól és hitelszövetkezeteitől, mint bárkit különleges előnyben, vagy kedvezményben részesíteni, mert az *OKH* minden hitelszövetkezetét egyenlő feltételek mellett látja el hitellel s csak tájékoztat-lanság, vagy célzatosság alapján lehet azt mondani, hogy négyezerháromszáz közép- és nagybirtokos után egy közép- és nagybirtokosra nyújtott hitellel megrövidítjük a kiscgazdák hitellellátását akkor, amikor 220 millió pengő kölcsönállományból annak 80 százaléka jut a kiscgazdatársadalomra.

A Hangya kongresszusa.

A *Hangya*-szervezetbe tömörült fogyasztási és értékesítő szövetkezetek március 20-án délelőtt az *OMGE* nagytérben országos szövetkezeti kongresszust tartottak, amelyen a vidéki kiküldöttek igen nagy számban jelentek meg. A kongresszust *Zichy* Aladár gróf, a *Hangya* elnöke nyitotta meg, majd *Bernát* István dr., a *Hangya* alelnöke tartotta meg nagyérdekű előadását *Az altruizmus* címmel.

Ezután *Staub* Elemér dr. a szövetkezeti termelés és értékesítés kérdését fejtegette. Kifejtette, hogy a mai helyzetben Magyarországnak minden eszközzel arra kell törekednie, hogy a behozatalt csökkentse és a kivitelét fokozza. Arra kell törekednünk tehát, hogy a mezőgazdasági termelés költségeit csökkentjük és az egységes minőségű, a külföldi piacok igényeinek megfelelő árut termeljünk. Egységes minőségű áruknak nagy tömegekben való termelését a kiscgazdaságok körében csak szövetkezeti alapon lehet megszervezni. Magyarországon a legsürgősebb feladat a tej, tojás, baromfi, gyümölcs, zöldség és bor termelésének és értékesítésének szövetkezetek útján való megszervezése.

Ezt követte *Schandl* Károly dr.-nak az *OKH* alelnök-vezérigazgatójának előadása a kartelekről és a szövetkezetekről.

— A magyar falu népe a kartelekben látja az akadályt annak — mondotta — hogy az ipari cikkek olcsóbbadása nem tart lépést a mezőgazdasági termékek áresésével. A falu népe nem ragaszkodik a mezőgazdasági terményárak emeléséhez, csak azt kívánja, hogy ha a termények ára olcsóbbodott, akkor éppugy olcsóbbodjanak az iparcikkek is. Fel kell vennünk a harcot a kartelekkel, hogy az árkiegyenlítődés meginduljon. A társadalom az erre szükséges szervezeteiket a szövetkezetekben találja meg. A *Hangya*-szövetkezetek vannak hivatva arra, hogy megerősödvé, a forrasztók érdekében komoly tárgyaló felekként lépjenek fel a kartelekkel szemben. Javasolja: mondja ki a kongresszus, hogy a törvényhozásnak és az államnak a kartelekrendszebe való beavatkozását csak akkor tudja eredményesnek, ha a fogyasztók hatásos megszervezése is megtörténik.

Balogh Elemér dr. vezérigazgató a szövetkezeti hitel kérdését ismertette. A szövetkezeti hitel nem szivességi hiteleket nem állami támogatást kívánunk, hanem egyenlő jogokat és hitellehetőségeket a kereskedőkkel, továbbá elismerését annak, hogy a jól fundált fogyasztási szövetkezetek és hitelképes kereskedők áruváltói közötti lényegbeli különbség nincs. Bizunk benne, hogy a kormány a szövetkezetekkel szociálpolitikai és gazdasági céljai is vannak és hisszük, hogy az *OKH* kiépítését és a szövetkezeti áruhitel kérdésének megoldását legsürgősebb feladatai egyikének tartja.

Az első országos gazdatitkár-értekezlet.

A mezőgazdasági kiállítással kapcsolatos ünnepi események sorába méltán beleilleszkedett az az értekezlet, melyet a „Falú” Országos Földművelésügyi rendezett március hó 21-én a fővárosban, hogy beszámolót nyújtson a *gazdatitkár-intézmény* mai helyzetéről, eddig elért eredményeiről és jövő kilátásairól. Csupán néhány hónapos munkáról szólott ez a beszámoló és máris meglepő bizonyítékait láttuk a gazdatitkár-intézmény szükségességének, az elgondolás életrevalóságának és a falusi nép rokonszenves érdeklődésének, melyet az új intézmény iránt tanusít. A rendkívül alapos és szélesmedrű vita arról győzött meg mindenkit, hogy immáron elérkezett az ideje annak, hogy az eddigi — jobbára — kísérletező és adatszerező munkát most már az intézményes megvalósítás kövesse, hogy a gazdatitkár-intézmény országos intézménnyé kiépítve, elvégezhesse felbecsülhetetlen jelentőségű munkáját.

Örvendétes, hogy Mayer János földművelésügyi miniszter az intézmény iránt a legteljesebb érdeklődést és megértést tanusítja, melyet egyébként az értekezleten elhangzott felszólalásában is nyomatékosan kifejezésre juttatott.

Az értekezlet lefolyása.

A „Falú” Országos Földművelésügyi március hó 21-én délután 6 órakor rendezte meg első gazdatitkár-értekezletét, Budapestben, Báthory-utcai székfőházban.

Az értekezleten megjelent Mayer János földművelésügyi miniszter; a földművelésügyi minisztérium részéről pedig: Grabovszky Miklós, Tóth Dezső, Németh József miniszteri tanácsosok; Tomcsányi Gyula miniszteri osztálytanácsos, Herkely Tibor, Mayer Károly, Máth Imre és Tobak Lajos miniszteri titkárok; az *Egységspárt* részéről Héjj Imre, Krisztian Imre, Kuna P. András országgyűlési képviselők és Sámik János felsőházi tag; továbbá Koós Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója és Gosztyáni Nagy László, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója; Staub Elemér, a Mezőgazdasági Kivitel Intézet vezetője; Andorkó Zoltán gazdasági felügyelő; báró Stipsits Károly ny. vezérkarli ezredes; Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója; Kéler György, a Hangya titkára; Pártos Szilárd, a Szövetkezetek Szövetsége titkára; Tokaji Nagy László, a gazdatitkári intézmény központi vezetője; a sajtó képviselői; végül a vidéki gazdakörök elnökei és a gazdatitkárak több mint százan.

Az értekezletet Grabovszky Miklós földművelésügyi miniszteri tanácsos, a gazdatitkár-intézmény életrehívója és odaadó, fáradhatatlan munkása, a Magyar Hírszék egy elmondásával nyitotta meg, majd üdvözölte Mayer János földművelésügyi minisztert és a megjelent vendégeket, ezután pedig megtartotta megszabású megnyitó beszédét.

— Az intézmény célja, — mondotta többek közt — hogy a magyar kisközgazda sorsát előrevigye a *szaktudás terjesztésével és az összműködésben rejlő erő felhasználásával*. Az intézmény Károlyi Sándor gróf, Nagyatádi Szabó István és Rubinek Gyula szellemében fogant, megvalósításának irányát pedig Darányi Ignác és Mayer János cselekvő készsége szabta meg.

— Köszönet illeti meg az intézmény önzetlen előharcosait, a gazdatitkárokat, apostolokdó munkájukért és elismerés illeti a gazdakörök vezetőségeit, melyek az új intézmény támogatására siettek.

— Ezidőszent még nyílt kérdés, hogy az intézmény a jövőben a szabad társulások alapuló társadalmi egyesülésekre építtessék-e, vagy a mezőgazdasági érdekképviseletek alsófokú tagozataira. Vélemény szerint tágabb cselekvő-körük miatt jobban megfelelnek az célnak a szabadátársulások alapuló egyesülések: gazdakörök és faluszövetségi fiókok.

Végül arra utalt, hogy az intézmény ma még a kezdet nehézségeivel küzd, de az eddigi eredmények máris azt igazolják, hogy a megkezdett uton kiépíthetjük a *gazdatársadalom hatalmas támaszát*.

Grabovszky Miklós nagy tetszéssel fogadott előadása után Tokaji Nagy László, az intézmény központi szervezője, hangsúlyozta, hogy a cél a *gazdakörök alapszabályaiban lefekte-*

tett feladatok megvalósítása; tehát a szaktudás emelése, a szövetkezeti gondolat kimélyítése, a felvilágosító munka és a közvetítő kereskedelem kikészítőbőle. Végül bejelentette, hogy a hetvennyolc gazdatitkár között 37 okleveles gazda, 30 gyakorlati gazda és 11 kisközgazda van; egzisztenciájuk szerint pedig 39 földbirtokos, 26 egyéb egzisztenciával rendelkező egyén, 11-nek pedig más egzisztenciája nincsen.

Ezután a gazdakörök elnökeinek és a gazdatitkároknak felszólalásaira került sor.

Dánis Pál (Oroszlán) gazdaköri elnök a körzeti gazdatitkárságok felállításának szükségére utalt, továbbá azt kívánta, hogy a leventék kötelezessenek a gazdatitkárok előadásainak meghallgatására. — Ifj. Winkelmann Antal (Veszprém) gazdaköri elnök és Vajda Ferenc (Várpalota) gazdatitkár az intézmény hathatós támogatását kívánták a hatóságoktól. — Kuna P. András országgyűlési képviselő a földművelésügyi minisztérium támogatását kéri az intézmény számára.

Krisztian Imre országgyűlési képviselő lelkesen hangú beszédében arra mutatott rá, hogy a *gazdatitkárság ne kenyérkérdés legyen, hanem odaadó, apostoli munka, önzetlen hivatás*. Hangsúlyozta a mezőgazdasági szakismeretek rendkívüli fontosságát és elismerést fejezte ki a földművelésügyi miniszter iránt a *kulturházak létesítéséért és népkönyvtárak adományozásáért*. Maga a nép azonban ma még nem érti át teljes egészében a tanulás fontosságát, ezen a téren tehát nagy munka vár a gazdatitkárokra.

Staub Elemér, a Mezőgazdasági Kivitel Intézet vezetője, a gazdatitkárok egyik legfőbb feladatát abban látja, hogy nekik kell a *minőségi termelést megszervezni, azután pedig olyan falusi intézményeket létrehozni, melyek révén a külföldi exportot le lehet hoztatni*.

Major László (Tata), a legöregebb — nyolcvankét éves — gazdatitkár és gazdasági egyesületi alelnök azt indítványozta, hogy minden községben alakítsanak *gazdakör és a gazdatitkárok nemzetmentő működését támogassák a hatóságok*. — Beresák Károly (Mocsa) a gazdatitkárok együttes munkájára hívta fel a figyelmet; például a szomszédos gazdatitkárok együttesen járjanak el mezőgazdasági iparcelkék beszerzésénél.

Mayer János beszéde.

Ezután lelkes éljenzés közben Mayer János földművelésügyi miniszter állott fel szólásra.

Legelsősorban elismerését fejezte ki Grabovszky Miklósnak a gazdatitkár-intézmény megteremtéséért és a benne rejlő nagy erő felszínrehozásáért. *Kizárólag a magunk erejére kell támaszkodni, mert a ma nagy problémáit csak kemény, magyar munkával tudjuk megvalósítani*. Külföldi utjain tapasztalta, hogy a gazdatársadalom szervezettsége a termelés és értékesítés terén milyen bámulatos eredményeket tud teremteni. Ma szaktudás és szervezettség nélkül halogolunk a gyilkos világversenyben nem lehet. Ne panaszkodjunk tehát, ne várjunk mindent a kormányzattól, hanem lépünk a szervezkedés, az erők egyesítésének útjára.

A gazdakörök felállítására, termelő és értékesítő szervezetek felállítására azért is szükség van, mert minden vidéknek különleges viszonyai vannak. A kormányzat a különleges kívánságoknak csak akkor tud helyesen eleget tenni, ha nem egyesekkel, hanem tömegekkel magában foglaló szervezettel áll szemben. *A gazdatitkári intézményt helyesli, teljes mértékben támogatja és Isten áldását kéri az intézmény munkájára*.

A miniszter szavait hosszantartó éljenzés követte, majd Grabovszky Miklós mondott köszönetet Mayer János miniszternek eddigi és a jövőbeni támogatásáért.

Ezután Kövendi Gyula (Nyírábrány) gazdatitkár tett ígéretet a maga és társai nevében arra, hogy *szándékok mindenben és mindenütt mindenkinek segítségére lenni*. — Merz József (Budafok) gazdaköri elnök, Mike János (Felsőszapolta) és Vad József (Töszeg) felszólalásai után Grabovszky Miklós záróbeszédet mondott, melyben a *magyar összetartásra, kézfogásra és egyetakarásra hívta fel a figyelmet*. Arra kérte a gazdaközönséget, hogy fozadjon az új intézményt bizalommal, mert *ehhez nem fér az önzés szelleme*. A Faluszövetség átfogja segíteni az intézményt a kezdeti nehézségeken. Reméli, hogy a legközelebbi összejevetelen már az intézmény hatalmas fejlődését láthatjuk.

Az értekezlet Grabovszky Miklós elnök lelkes életésével ért véget.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház március hó 17-iki, keddi ülésén kezdték meg a rendkívüli nagyjelentőségű földterhermentesítési törvényjavaslat tárgyalását. A javaslatot Temesváry Imre előadó ismerette teljes részletességgel és hangsúlyozta a javaslat nemcsak, hanemztrédó birtokpolitikai céljait.

Pesthy Pál beszéde.

A vita során Pesthy Pálnak, az ötös bizottság elnökének felszólalása kellett nagy érdeklődést. A szónok elsősorban visszapillantást vetett az ötös bizottság eddigi munkájára.

— A kormánynak kettős célja volt, — mondotta — megállítani a nemzeti vagyont képező ingatlan értékesülékenységet és megmenteni a földönfutástól a földhöz kötött munkásnépet. A kormány megalkotta az ötösbizottságot, amelynek 29,050,000 pengő állott rendelkezésére. Az ötösbizottság a földművelésügyi minisztériumba érkező árverési hirdetések alapján kezdte meg működését. 1930 november 30-ig 288,500 katastrális holdat jelentettek be szanalás alá és ezeken a birtokokon összesen 190,000,000 pengő teher volt. Ezt a terhet kellett szanalni, még pedig készpénzzel. Rendelkezésünkre pedig mindössze 29,000,000 pengő állott. Különböző megoldási terveket dolgoztak ki, de magunk között megállapítottuk, hogy az egyetlen megoldási terv az, amelyet a pénzügyminiszter ur állott elő. Ő saját ötletével jött az ötösbizottság elé és ez az ötlet most itt fekszik a törvényjavaslatban.

A pénzügyminiszter ur alap gondolata az volt, hogy a szanalásban fogjanak össze az állam és a hitelezők, mert így összeállva tudjuk csak szanalni a helyzetet. Az én számításom szerint a rendelkezésre álló 29,000,000 pengő készpénzzel és a kibocsátandó 66,000,000 pengő értékű kötvénnyel a 288,000 holdnyi földbirtok teljes mértékben szanalható. Abban az esetben, ha bevonható lenne az akcióba a gyufakölesönből még fennmaradt további 28,000,000 pengő, akkor pedig megközelítőleg 400,000 hold lenne szanalható.

Az ötösbizottság összeállításáról és működéséről szólt ezután. Az országos bizottság bizonyos tekintetben hatóságí jelleggel bír, mert joghatálya van annak a határozatnak, amelyet az eljárást megindítja, az ingatlanok felszerelését jegyzékbe veszi és annak a rendelkezésnek is, amelyet az eljárást eredményesen befejeztek nyilvánítja. A megindított eljárás következménye az, hogy a teleknyvi feljegyzéstől számított három hónapon belül arra a birtokra árverést kiüzni nem lehet.

A törvényjavaslat célja az, hogy megszűnjének azok a játékok, amelyek eddig sok embert tettek tönkre. Kis, apró-cseprő hitelezők, akiknél nem jelent egzisztenciális kérdés a követelés, a szegény adósokat a végtelékig srofolták minden lejárattal alkalmával. Ingatlanokra 11,412 árverés van kitüzve. Nézzük csak, hogyan oszlanak meg ezek az árverések? A 11,412 árverés közül csupán 2394-et kértek pénzintézetek, míg a 9018-at nem pénzintézet kért. A több, mint 9000, nem pénzintézetű kért árverés a következőképpen oszlik meg: 100 pengőig terjedő követelésre 3474 árverés van kitüzve. 100-tól 300 pengőig terjedő követelésre 2537, 300—500 pengőig 993 árverést tüztek ki és így tovább, folyton fogy a követelési összeg nagysága szerint az árverések száma. A kitüzött 9018 árverés közül tehát 6100 esik olyan követelésre, amelynek összege csak 300 pengőig terjed.

Pesthy Pál ezután a rendezési eljárást ismertette. A kérvényező beadja a kérvényét az ötösbizottsághoz, az intézet pedig előkészíti az ügyet abból a szempontból, vajjon ez bekapcsolható-e a szanalási eljárásba vagy sem? Csak azokat kapcsolják be, amelyeknél már előzetesen eredményesnek látszik az eljárás. Mert bizonyos normatívumot föl kell állítani, hogy például az érték 50 százalékánál kisebb megterhelésnél nem lehet szó bekapcsolásról, csak akkor, ha azok a terhek tényleg olyan súlyosak, hogy azoktól meg kell szabadítani. A másik kérdés: a felső határ: lehet-e még segíteni? Ezt a kérdést már nem tartom olyan szigorúan kezelendőnek. Ha nem sikerül az egészség, még akkor is előbbre vagyunk, mert esetleg önkéntes árverés útján, a rendelkezésre álló pénzből, meg lehet szerezni azt a birtokot, rendezni lehet és később vissza lehet juttatni a családnak.

— Mindezt végiggondolva megállapítom, hogy ezeket az intézkedéseket az hirta életre, aki igaz érzéssel viseltetik a magyar föld megmunkálói iránt. Örömmel fogadom el a javaslatot.

Kondorosányai műkedvelők „A gyimesi vadvirág” szerepeiben. A kitűnő előadást Bence József tanító rendezte. A fényképfelvételt Orlics János fényképész készítette.

Ezután Baracs Marcel demokrata bírálta a javaslatot. Elismeri a javaslatnak azt az érdemét, hogy a további mezőgazdasági romlás megakadályozni igyekszik, de elismeri azt is, hogy a törvény végrehajtásából nem csinálnak pártpolitikai kérdést.

A március hó 18-iki, szerdai ülésen, a földterhermentesítő törvényjavaslat tárgyalása során Temesváry Vilmos Pál a javaslatot rendkívüli jelentőségűnek és hatásának nevezte, mely a birtokosok ereit van hivatva megmenteni! A javaslat következményeiben az egész gazdaságot aláromra nézve érezettni fogja hatását. A siker legfontosabb alapfeltétele a gyors végrehajtás. — Irády Béla szerint nincs a javaslatban politika, de van fontos agrár, gazdasági és szociálpolitikai érdek. A törvény végrehajtásának sikere a kamatkérdés megoldásán fordul meg.

Az interpellációk során Györki Imre szociáldemokrata képviselő azt állította, hogy a Kormányzó Ur jubileumát megörökítő törvény végrehajtása nem történt meg, illetőleg a köztézmények megvalósítására még semmi sem történt.

Bethlen István gróf visszautasítja a szociáldemokrata vádaskodást.

Bethlen István gróf miniszterelnök nyomban válaszolt az interpellációra és megállapította, hogy a szociáldemokrata képviselő állítása egyszerűen nem igaz és tisztán arra való, hogy hangsúlyt keltsen vele. Tudatos, perfid rávok ezek, melyeket a közönség félrevezetésére szántak. A kormány tizenkét és fél millió pengő használt fel eddig a munkanélküliség enyhítésére. A jubileumi törvényben kilátásba helyezett közműveket nem egy évre tervezték. A közművek közül az állami kórház Debreczenben tavaszra elkészül; a Gyöngyös felett létesített tüdőbeteg gyógyintézet felépült; az új dunai hidak építése tavaszra elkezdődik; több intézmény előkészítő munkálatai folynak. A többi közművek létesítésére akkor kerül sor, ha költségvetési fedezet lesz reá.

A március hó 19-iki, csütörtöki ülésen Tabódy Tibor annak a véleményének adott kifejezést, hogy a földterhermentesítési javaslatról az egész nemzet hályával tartozik a kormánynak, különösen a pénzügyminiszternek. Ötvös Lajos és Fröhöczi Máttyás örömmel elfogadják a javaslatot. Csizmadia András a javaslatot nemzetmentőnek nevezte. Muszti István és Szabó István szerint a javaslatot a magyar föld régen kiérdemelt becsületét akarja helyreállítani. Szilágyi Lajos pártönkivüli képviselő is elfogadta a javaslatot.

Az általános vita befejezése után Wekerle Sándor pénzügyminiszter szólalt fel.

A pénzügyminiszter beszéde.

— Abban a reményben, — mondotta a pénzügyminiszter — hogy a Ház többsége a javaslatot elfogadja, már megindítottam az előkészítő munkákat, hogy mielőtt a javaslatból törvény lesz, azonnal megkezdhessek azt a mentőmunkát, amelyet epedve vár az egész országnak az a része, amely bajba jutott.

— Ezt a javaslatot sohasem tekintetem valami olyan orvoszernek, amely most már mindenféle bajon segíteni fog. Ez a javaslat nem azt jelenti, hogy a mezőgazdasági hitel kérdése most már el van intézve. Épp úgy szükségünk van hosszulejárata mezőgazdasági hitelre, mint eddig volt. A javaslat azt célozza, hogy azokon segítsünk, akik már bajba jutottak, akik a hosszulejárata hitel sem segítené, mert olyan adósságok rendelkezéséről van szó, amelyek erre már nem alkalmasak.

— Ez a javaslat egy éles javaslat és azt tartalmazza, hogy itt az *összegzés fog össze, hogy a bajbajutott lakosság egy hatalmas rétegét megmentse.* Ez igen éles eszköz, amit én felelősségem tudatában csak akkor javaslok, hogy azzal a Ház csak akkor éljen, ha arra már okvetlenül szükség van. Minden térvázás nélkül ide kellett jönnöm a javaslattal, amellyel segíthetünk és pedig azért, mert *nem veszünk igénybe külföldi pénzforrásokat és külföldi segítséget, hanem saját erőnkől hajtjuk végre ezt a szándékot.*

— Alig van intézkedés, amelynek általánosabb hatása volna a lakosság valamennyi rétegére, mint azok az intézkedések, amelyek lehetővé teszik hogy a *gazdák megélhetésüket megtalálják és ez a javaslat, amely lehetővé teszi, hogy ebben a válságban ne tízezerrel szedje áldozatul a gazdákat a rajtuk kívül eső körülmények folytán előállott válság.*

— Hogy vajjon sikerül-e és milyen mértékben segíteni a bajbajutottakon, az azon mulik, hogy a *törvényt miként lehet majd végrehajtani.* A mi célunk az, hogy azokat, akik nem saját hibájukból, hanem a világgazdasági események hatása alatt jutottak bajba, akik arra számítottak, hogy harminc pengős buzával fogják a kölcsönüket visszafizetni és ma kénytelenek tizenkét pengős buzával fizetni, *hogy azokat megsegítsük.*

Ezután a *törvénykezési bizottság* kapcsolatban a pénzügyminiszter kifejtette, hogy *feltétlenül intenzívebb birtokpolitikát kell folytatni, amely birtokpolitika ne csak arra szorítkozzék, hogy egy birtokot szétesszen, hanem céltudatos telepítési politikát kell követni.* Erre vonatkozóan tervet kell kidolgozni, hogy ha egy földet értékesíteni akarnak, a föld *okszzerűen* azok kezébe jusson, akiknek a föld megművelése, megtartása *nemzeti szociális szempontból kívánatos és szükséges.*

A javaslat szerint lehetővé válik, hogy a *kisember földet* szerezzen *halálánál és fél százalékon húszévi törlesztéssel együtt, aminek először kölcsön sohasem volt még ebben az országban.*

— A végrehajtási rendeletet az összes érdekeltekkel együttesen lefárgalva fogom elindítani, a tervezet között van, csak azt a pillanatot várjuk, hogy ez a törvényjavaslat törvényerőre emelkedjék. De várjuk ezt odakiint is. Éppen ezért kérem a Házat, tegye lehetővé, hogy *ez a javaslat még húsvét előtt törvényerőre emelkedhessen.*

A pénzügyminisztert beszéde befejezése után hosszan ünnepelték.

A Ház ezután *általánosságban megszavazta a földtehermentesítő javaslatot.*

A **március hó 20-iki, pénteki** ülésen megkezdtek a földtehermentesítő javaslat részletes vitáját, melyet hamarosan be is fejeztek. Ezután folytatták az iparfejlesztési törvényjavaslat megszakított tárgyalását. *Sokorópátkai Szabó István* a falusi kisiparosok védelmét sürgette. *Jánossy Gábor, Kosuth Lajos* halálának évfordulója napján, a szabadság apostolának emlékét idézte.

A Ház **március hó 21-én, szombaton, nem tartott** ülést.

Minisztertanács.

A minisztertanács március hó 20-iki ülésén *Wekerle Sándor* pénzügyminiszter előterjesztette az *1931—32. évről szóló állami költségvetési törvényjavaslatot.* A minisztertanács beható tárgyalás után elfogadta a javaslatot, amelyet a pénzügyminiszter a képviselőház egyik legközelebbi ülésén fog betérjeszteni.

Bethlen István gróf ünneplése.

Március hó 19-én *Kiskunhalas* város negyven tagú küldöttsége, *Preszly Elemér* főispán és *Fekete Imre* polgármester vezetésével, tiszteleggett *Bethlen István* gróf miniszterelnök előtt és átnyújtotta neki a város diszpolgári oklevelét. A miniszterelnök hálás szavakkal köszönte meg a kitüntetést és hangsúlyozta, hogy a *kormány célja: tülemelni a nemzetet a mai nehéz helyzetben.*

A diszpolgári oklevél átadását követő vacsorán a miniszterelnök pohárköszöntőjében azt hangsúlyozta, hogy a *nemzet bizalma nem ingott meg az Egységspárt iránt, mert a párt becsületes uton járt és becsülettel sáfárkodott a nemzet érdekeivel.*

A miniszterelnököt lelkes ünneplésen részesítették a vacsorán.

A pénzügyminiszter hazaérkezett Olaszországból.

Bud János kereskedelemügyi miniszter olaszországi utjáról március hó 15-én érkezett haza Budapestre. Olaszországi időlítés a miniszter arra is felhasználta, hogy a római gazdasági körökkel megbeszélést folytasson az *olasz-magyar áruforgalom megkönnyítéséről és fejlesztéséről.*

A ráckevei petíció mellékhajtása.

Az általános képviselőválasztás alkalmával egyik leghevesebb küzdelem a ráckevei választókerületben zajlott le *Dinich Ödön* és *Udvardy János* egységspárti jelöltek között, amely Udvardy János győzelmével végződött. *Dinich Ödön* a választást megpeticionálta, de a petícióval párhuzamosan ugy a kerületben, mint a sajátban a legélesebb támadásokat intézte Udvardy János ellen. A petíció visszavonással végződött, Udvardy János azonban *Dinich Ödön* koronatanui ellen *hamis tanulásért* feljelentést adott be. A királyi ügyészség vizsgálata után a pestvidéki törvényszék most foglalkozott ezzel az ügyvel és két napig tartó tárgyalás után *Dinich Ödön* koronatanuit, *Szikora József* peregi volt koronárost és *Galambo Lajos* kiskunlacházi fuvarost *hamis tanulásért 1—1 havi fogházbüntetésre* ítélte, míg *Koronics Ferenc* volt peregi lakos ellen elhalálozás miatt a vádat elejtette. A vádlottak és védők feleltek az ítélet ellen, a vádat képviselő *Kiss Sándor* dr. királyi ügyész azonban megnyugodott az ítéletben.

A haszonbérleti ügyek rendezése az Egységspárt előtt.

Az Egységspárt március hó 19-én, csütörtökön *Pesthy Pál* pártelnök elnöklésével ülést tartott, melyen *Östör József* a haszonbérleti szerződések ügyét tette szóvá. Rámutatott arra, hogy a buzaárak zuhanása következtében a szerződési kötelezettségek tekintetében *igen nagy eltolódások* állottak elő.

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy *hatalmi szóval nehéz belenyulni magánjogi kérdésekbe* és ezért inkább el tudja képzelni azt, hogy olyan esetekben, amikor nagy eltolódások jöttek létre, a *felek egymás között egyezzenek meg.* Nem tudjuk, hogy a gazdasági helyzet a jövőben hogyan fog alakulni és ez a körülmény is nehezíti teszi az egyoldalú beavatkozást, mert hiszen azt kell remélnünk, hogy a *helyzet ebből a szempontból is javulni fog.*

Klein Antal felhívta az értekezlet figyelmét arra, hogy a *háború alatt is rendeletileg rendezték* ezt a kérdést, mikor a pénz értéke csökkent. Akkor a bérlő és a bérbeadó az előálló differenciát megfizették. Ha most hasonló intézkedés nem lehetséges, talán annyit lehetne mondani, hogy a *bérletek kölcsönösen felmondhatók, ha a békés meggyezés lehetősége nincs meg a bérlő és a bérbeadó között.*

Szabó Sándor bejelentette, hogy a bérlőtársadalmi érdekeképviselet már hosszabb idő óta foglalkoznak a kérdés megvilágításához szükséges adatgyűjtéssel és adataikat a közeli napokban a kormány elé terjesztik.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Meghalt a német volt kancellár.

Müller-Franken Herman volt német birodalmi kancellár március hó 20-án este 11 órakor Berlinben elhunyt. Az elhunyt kancellár csupán ötvenöt éves volt s a közelmúltban két időszakban is kancellárja volt a német birodalomnak. Az elhunyt kancellár rövid néhány héttel ezelőtt betegedett meg, állapota egyre súlyosabbá vált, úgyhogy március hó 15-én negoperálták, amellyel azonban már nem lehetett segíteni a kancelláron. A halált szívgyöngeség okozta. A volt kancellár halála egész Németországban mélyleges részvételt keltett.

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörülés

Alapítási év
1897

Angol és solingeni finom acéláru raktár

FLASNER LAJOS

kőműves és
műköszörűlő

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Köszörülés és javítás olcsó áron. Lányzóképek javítása és eladása.

Vidéki rendeléseket 24 órában belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vája ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Csak ólomzárólt, magyar lóhere és lucerna magvát vessük!

Irta: Székács Elemér.

A lóhere és lucerna vetőmagszükségletét feltétlenül magyar származású, arankamentességre megvizsgált, államilag ólomzárólt vetőmagból fedezzük. A délvideki származású s nagy tömegekben kínált lóhere és lucernamagvak elvetése a mi viszonyaink közt nem ajánlatos, mert az e magvakból fejlődő növényzet a mi gyakran zord és hótalan teleinket nem bírja s rendszerint kifagy. Láttuk 1929. év telén is, hogy a magyar származású lucernák a hihetetlen zord telet is kibírták, míg a déli származásúak az utolsó szálíg kifagytak. Ha véletlenül enyhe tél esetén a délvideki heremagból származó vetés nem fagy ki, még ebben az esetben is veszélyeztetve van úgy a gazda, mint a köz érdeke. A délvideki heremag ugyanis rendszerint fertőzve van délvideki gyommagvakkal, melyek a földbe jutva idővel az egész környék földjeit megfertőzik.

Ha a budapesti Vetőmagvizsgáló Állomás a magyar származású here- és lucernamagban ilyen délvideki gyommagvat talál, akkor azt nem ólomzárólja, mert fennforog a gyanu, hogy ez délvideki here-, illetőleg lucernamag.

A külföldről behozott délvideki származású heremagvakat, hogy kellőképpen védekezhessünk ezek beözönlése ellen, a vámkezelés alkalmával zöld színnel megfestik. Ha tehát valakinek ilyen, a magyarnál olcsóbb, zöldre festett heremagot ajánlanak, semmiesetre se vásárolja meg, mert feltétlenül károsodásnak teszi ki magát. Tény ugyanis, hogy a délvidekit — csekélyebb értéke miatt — már kilogrammonként 1.70 pengőért is meg lehet kapni, míg a biztos származású legjobb magyar magé 2.30 pengő. Az árkülönbözet így a kat. holdanként szükséges vetőmagmennyiségnél mindössze 6 pengő, ami igazán elenyésző csekélyesség azzal a nagy kárral szemben, amit a délvideki mag okoz.

Mentsük meg tehát a magyar lucerna és lóhere hírnevét oly módon, hogy sohase vessünk más magot, mint kizárólag a Vetőmagvizsgáló Állomás által fehérbárcás ólomzárral elátott arankamentes magyar lucerna és lóheremagot. Míután pedig a földmivelésügyi miniszter 77.300. számú rendelete értelmében lucerna- és lóheremag kizárólag ólomzárral lezárt zsákokban és zacskókban hozható vetőmagként forgalomba, ragaszkodjunk ahhoz, hogy még a legkisebb mennyiség is eredeti, sértetlen ólomzárral ellátott csomagolásban jusson a vetőmagot vásárló gazda kezéhez. Nyitott zsáknál sohse tudhatni, hogy milyen mag van benne; hiába van a nyitott zsák mellett az ólomzár. Ennek a zsákon kell lennie. Sajnos, akadhat olyan lelkiismeretlen kereskedő, ki nem restel a jó magyar maghoz silány, de olcsó délvideki magot keverni.

Hazafias kötelessége minden magyar gazdának gazdátársait erről felvilágosítani s figyelmeztetni a sulvos következményekre. Magyarországból évente 400—500 vagon lóhere- és lucernamagot visznek ki, ami a mai árak mellett 8—10 millió bevételt jelent. Ez elmarad, mielőtt a külföld meggyőződik arról, hogy nálunk is elterjedt a délvideki mag, amiből ő se kér.

Kisgazdák

csak a Magyar Kisgazdák Kölcsonirodájához forduljanak kölcsönüggyben. Válaszbélyeg ellenében mindenkinek adunk díjmentes felvilágosítást, Törlesztési és váltókölcsönöket, kamat- és más fizetési halasztást kieszközlünk. Bizalommal forduljon

HORVÁTH JÓZSEF
Budapest, I., Alkotás-utca 34.

Apró jótanácsok.

A lóherét rendszerint árpával vetik együtt, vagy rászórják az árpavetésre. Anyagos, nedves természetű talajokon jobb öszibuzára felílvetni a lóheremagot s könnyű boronával vagy tüskeboronával alátakarítani azt. Ennek nagy előnye, hogy a buza korábban kerül le rendszerint, mint a tavaszi gabonák; így a lóheretés hamarabb jut levegőhöz, miért is inkább remélhetjük, hogy azt a nyár végén megkaszállhatjuk.

A burgonyagumókat az elültetés előtt lehetőleg meg kell zöldíteni. Ez alatt azt értjük, hogy elültetés előtt 2—3 napig tegyük ki azokat a napfény hatásának. Minél erősebben zöldül meg a gumó héja, annál biztosabb sikert érhetünk el úgy az erőlyes és gyors csírázás, mint a növény fejlődése körül. A napnak gombaölő hatása közvetlenül a gumó héján levő, betegségeket okozó gombacsírákkal szemben érvényesül, másrészt a megzöldült, klorofillal megtelt sejtek a gumónak nagyobb ellenálló képességet kölcsönöznek azon gombákkal szemben, melyek esetleg majd a talajban jutnak a gumóra. A zöldítésnek ez a jótékony hatása már az első két hét alatt mutatkozik és feltétlenül hasznos mivelet.

A vemhes kancák kiméltet, gondos ápolást és takarmányozást igényelnek. Az ellető boxokat tisztítsuk ki jól, fertőtlenítsük forró luggal és mésszel, hogy a születendő kis csikó valami fertőző betegséget (csikóbénaság, vérhas stb.) ne kapjon. A kancát az ellés után kilencedik napon kezdődő sárláskor fedeztessük be, mert ilyenkor a legnagyobbak a fogamzás esélyei. A szoptatós kancát takarmányozzuk bőségesen, mert csak így lesz elég teje, ami pedig a csikó fejlődésére igen fontos dolog. A gazdálási igazslokat a tavaszi munkákra való tekintettel szintén jól kell takarmányozni, mert jó erőbeli állapotban levő állattal sokkal gyorsabban lehet a sürgős munkákat elvégezni. Az idén pedig nyilván sietni kell a tavaszi munkákkal, mert a nagy havazások miatt a földek későn kerülnek mivelhető állapotba.

Őszi vetésekre fejtrágyául,
a szőlőnek már nyitáskor,
rétjeinknek, kertünknek, gyümölcsfáinknak

csilisalétromot!

A csilisalétromot 1830 óta, tehát kérek száz esztendeje használják Európában trágyázásra és ezen hosszú idő alatt a gazdák nemzedékeit tette gazdaggá.

A csilisalétrom a legjobb természetes nitrogéntrágya. Biztos hatása. Nem savanyítja a talajt.

Alkalmazására, valamint minden egyéb mezőgazdasági és üzemi kérdésre vonatkozó tanácsot díjtalanul ad a

CSILISALÉTRÓM KOMITÉ

Mezőgazdasági Szaktanácsadó Irodája
Budapest, VII., Csengery-u. 22.

A csilisalétrom, mint az egyedüli természetes nitrogéntrágya, semmi mással nem pótolható.

Vigyázat!

Csak 1, 4 és 10 darabos
eredeti csomagolásban fogadja el a

DARMOL

hashajtót, minden csomagon

DARMOL FELÍRÁSSAL

Csak gyógyszerárakban kapható.

Utánzatokat

és más csomagolást

utasítson vissza!

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

A szovjetországi szövetkezetek helyzete.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége irodalmi és statisztikai szakosztálya március hó 17-én délután 6 órakor rendkívül látogatott ülést tartott, melynek keretében Szilágyi László dr. a szovjetországi szövetkezeti mozgalom helyzetéről tartott előadást. Az előadó részletesen foglalkozott Szovjetország jelenlegi szövetkezeti rendszerével, amely egyáltalában nem tekinthető európai értelemben vett valódi szövetkezeti mozgalomnak. Oroszország jelenlegi szövetkezeti teljesen a szovjet-kormányzat hatása és irányítása alatt állanak és kizárólag a szovjetrendszer és a gazdasági élet szocializálásának céljait szolgálja. A rendkívül érdekes előadást vita követte.

A földművelésügyi miniszter a traktor és géptulajdonosok érdekében.

Az alföldi traktor- és géptulajdonosok tömegesen azzal a kéréssel fordultak a földművelésügyi miniszterhez, hogy lépjen érdekükben közbe a magyar gépgyárosoknál és a külföldi gépgyárképviseleteknél, mert a mai kedvezőtlen viszonyok folytán nem bírják pontosan fizetni a géprészleteket és a gépjárművelésnél peres uton érvényesítik a fizetéssel késedelmeskedőkkel szemben követelésüket. Ez pedig rendszeren a géptulajdonosok gazdasági teljes anyagi romlását idézi elő. A földművelésügyi miniszter a gazdasági egyesületek útján értesítette az érdekelteket nagyszámú géptulajdonosokat, hogy közbizárat az érdekében a magyar gépgyáraknál és a külföldi gépjármű képviseleteinél a fizetési részletek határozása érdekében. Felhívta az összes magyar gépgyárakat, valamint a külföldi képviseleteket, hogy tekintettel a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyokra, legyenek teljesen méltányosak a tartozásban levő gazdákkal szemben és ezért helyzetüknek megfelelő kedvező részletfizetési feltételekkel tegyék tűrhetővé helyzetüket.

Az állathizlalás és értékesítés nehézségei.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara megállapította, hogy mezőgazdaságunk válságos helyzetét rendkívül mértékben súlyosítja az az újabb veszély, amely a hízott szarvasmarha árának legutóbbi időben bekövetkezett nagyrányú esőkkénéséből származik. A hízott marha árának esőkkénésével viszont, teljesen ellentétes irányú az abraktakarmányok, főleg pedig a korpát és a takarmánytiszta árának alakulása. Jelentékeny terhet jelent az egyre esőkkénő árak mellett az a körülmény is, hogy a Budapestre irányított állatszállítványoknál eddig fennállott 50 százalékos díjkedvezményt korlátozták. Az Országos Mezőgazdasági Kamara a földművelésügyi miniszter ur útján felhívta a kormányzat figyelmét mindezekre az állathizlalás és a hízott szarvasmarha versenyképességét befolyásoló szempontokra és mindezek tekintetében sürgős lépések megtételét kérte.

Háromszáz hold bérletet adott a földművelésügyi minisztérium a makói hagymatermelőknek.

A földművelésügyi kormány korábban a makói hagymatermelés válságának enyhítésére 200 hold területet bocsátott a mezőhegyesi állami birtokon a makói hagymatermelők részére. Turuly Elemér főispán közbenjárására most újabb 300 holdas bérletet biztosított a földművelésügyi minisztérium a makói hagymatermelők részére a mezőhegyesi állami birtokon.

Ötven éves a gazdatisztek egyesülete.

A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete ünnepélyes keretek között ülte meg fennállásának ötvenedik évfordulóját március hó 19-én, a Köztelek színházának dísztermében. Az ünnepi díszközgyűlésen Mayer János földművelésügyi miniszter képviseletében Holczarth Ferenc miniszteri tanácsos jelent meg Székács Elemér, az egyesület elnöke megnyitó beszédében a gazdatisztek helyzetével foglalkozott. Holczarth Ferenc miniszteri tanácsos tolmácsolta a földművelésügyi miniszter üdvözlését, majd Somssich László gróf, az OMGE képviseletében azt hangoztatta, hogy szoros fegyverbarátság köti össze a két egyesületet egymással, Schandl Károly dr. ny. államtitkár az egyetemes gazdatársadalom, a Faluszövetség és a Szövetkezetek Szövetsége üdvözlését tolmácsolta. Ezután Schandl József a közigazgatási egyetem, Stankovits János a keszthelyi akadémia, Legányi Ödön a Hatvanvidéki Gazdakör, Pali Kálmán a Fejér- és Tolna-megyei Gazdatisztkör, Fáber György az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara üdvözlését tolmácsolta. Végül Jókay-Ilkócs Miklós az Egységspárt parlamenti agrárblokkjának támogatását helyezte kilátásba a gazdatisztek érdekében, majd az egyesület ötven éves történetét ismertette Fabricius Endre ügyvezető alelnök, végül határozati javaslatot terjesztett elő a gazdatisztek kívánásairól.

Gazdaggyűlés Dunavessén.

A rét- és legelőjavítási tanfolyam vizsgája után igen népes gazdaggyűlést rendeztek az elmúlt héten a dunavesséi polgári iskola nagytermében Teleki Mihály gróf elnöke alatt. A földművelésügyi minisztérium Kovácsy Kálmán dr., a Faluszövetséget Szekeres László dr. főtitkár, a Magyar Gazdaszövetséget Tölgyes István dr., Kalocsa városát Antalffy Sándor dr. polgármester, Szentpétery Lajos főszolgabíró, a kiskőrösi járást Melezer Gyula főszolgabíró képviselte. Jelen volt Bieber Lajos, Wagner János gazd. felügyelő, továbbá Kravicska Antal gazd. felügyelő, a tanfolyam tanára. A gyűlést Lukácsy Imre lelkes üdvözölt, majd Teleki gróf elnök mélyenjáró beszéddel az ülést megnyitotta. Utána Pukovich József dr. tartott nagyszabású beszédet, majd Tölgyes és Szekeres titkárok, valamint Wagner felügyelő rámutattak a jószágtenyésztés fontosságára, mely a gazdának biztos jövedelmet nyújt.

Az Alföld elsvitagosodása.

A Vasárnap is beszámolt Tuzson János dr. egyetemi tanárnak arról az előadásáról, melyet Sivatagosodás veszélye fenyegeti az Alföldet címmel tartott az Egységspártnak. Az előadó állításaira Becker Árnin miniszteri tanácsos válaszolt. Becker Árnin véleménye szerint a lecsapolás nem káros; baj ott van, ahol lecsapolás, sőt belvízlevezetés sincs. Legrosszabb szikes területek vannak a borsodi nyílt ártéren, ahol nem történt semmiféle vízrendezési munkálat és a Hortobágyon, ahol a belvízlevezetésre szolgáló csatorna még nem is működik. A lecsapolás tehát nem árt, hanem használ a földnek.

Értékesítő szervezetbe tömörülnek a ráckevei járás kisgazdái. Nagy érdeklődés mellett tárgyalták a ráckevei járás kisgazdái azokat a kérdéseket, amelyek megoldásától nagyban függ anyagi helyzetük javulása. Mivel a sziget alsó részén fekvő községek a főváros élelmiszerszállítói, Udvardy Jánosnak, a kerület képviselőjének indítványára termelőszövetkezetbe tömörültek, ahol egységes gyümölcsös, baromfi, továbbá kerti terményeket állítanak be gaztlalkodási rendszerükbe. Szigetbece, Lőrén és Ráckere községekben ez irányú szervezkedő gyűlések voltak, amelyen Udvardy János kíséretében részt vett Szekeres László dr., a Faluszövetség főtitkára is, hogy az egybegyűlt gazdák előtt kifejtse a szervezkedés és a tömörülés szükségességét. Mindhárom község gazdaközönsége népes értekezlet keretében kimondotta, hogy a Faluszövetség célkitűzéseit a maga részéről a legteljesebb mértékben helyesli és lelkesedéssel fogadja Udvardy János képviselő azon célkitűzését, amely a járás gazdái egységes termelő és értékesítő szövetkezetbe tömöríti. A gyűléseken ott voltak a község vezetői embelei, iparosai és kisgazdái nagyszabásban. Lőrénen Kocka László, Dükics Mál dr., Szigetbececsén Pagács Károly, Söccarzenberner József és Manger László szólaltak fel.

Miért szaporodnak a m. kir. osztályorszájték vevői? Mert mindenki tudja, mily sokan nyertek nagy összegeket és lettek azáltal gazdagok. Az is köztudomású, hogy állami felügyelet és ellenőrzés alatt áll, tehát feltétlen megbízható és minden egyes sorsjegynek egyforma az ára és nyeresési esélye! Hivatalos árak: egész sorsjegy 24 pengő, fél sorsjegy 12 pengő, negyed 6 pengő, nyolcad 3 pengő mindenütt.

A „Graf Zeppelin“ Budapesten. A németek világ-híres óriás léghajója, a *Graf Zeppelin* március hó 28-án hosszabb közép-európai utra indul, amelynek során Magyarországba is ellátogat. A léghajó március hó 29-én érkezik Budapestre és utasokat is hoz a magyar fővárosba. Az utazásban bárki résztvehet; az utiköltség Friedrichshafenből Budapestig *négy száz márkába* kerül. A léghajó Budapesten a Csepel-szigeten köt ki és innen indul hatórás körutazásra Magyarország fölött. A magyar királyi posta a Zeppelin magyarországi útja alkalmából *Zeppelin-émlék bélyeget* hoz forgalomba.

Március 15-iki ünnepségek a vidéken. Mult számunkban megemlékeztünk az országsgazdák tartott márciusi ünnepségekről. Közleményünk megjelenése után néhány olvasónk bekiáltott hozzánk a községekben tartott ünnepségről szóló híradásait, amelyekből az alábbiakat közöljük: *Nagybicsérdén* március 15-én *Nagybicsérd, Kisbicsérd és Zók* községek hazafias magyarsága, együttesen ünnepelte március 15-ikét. A szép ünnepély szavazásával kezdődött, amelyet *Speray János* plébános mondott. Az istentisztelet után a római katolikus iskola nagyteremben gyűlt össze az ünneplő közönség. A megjelentekhez *Svarda Béla* kántortanító intézett mélyhatású beszédet, majd a leventék, leányok és gyermekek szavazatai és énekzámok következtek. A szép ünnepség a Himmusz hangjaival ért véget. *(Beküldte: Vörös Vince).* — *Kaposszentbenedeken* reggel 8 órakor a községházán kezdődött a márciusi ünnepség, amelyen a megnyitó beszédet *Kovács József* lelkész mondotta, aki után *ifj. Cs. Nagy József* levante-segédoktató szavalt. *Patkó József* levante-főoktató hazafias beszéde után *Koró István* Trianonról szóló szép szavazata következett. A műsort még több szavazat és ének egészítette ki. Este a református iskolában volt hazafias ünnepély, amelynek szereplői a keresztény ifjúsági egyesület tagjai voltak. *(Beküldte: ifj. Cs. Nagy József).* — Tapsonyban a március 15-iki ünnepséget a tapsonyi levante és polgári lövészegyesület rendezte a római katolikus elemi iskolával együtt az iskola hatalmas udvarán. Az ünnepély délelőtt negyed tizenkettőkor kezdődött a Himmusz eléneklésével, amely után *Meisterics László* szavalt a *Nemzeti dal*. Az ünnepi beszédet *Ráth Gyula* főkapitányi uradalmi számtiszt mondotta, aki mesteri szavakkal mutatott rá március 15-ének jelentőségére. A nagy sikert aratott beszéd után *Vaskó Béla* szavalt a *Petőfi: Egy gondolat bánt engemet*; című költeményét. Az ünnepély során az elemi iskola tanulói hazafias költeményeket szavaltak és az énekkar több dal adott elő. Az ünnepség záróbeszédét *Máthé Lajos* levante-főoktató mondotta. *(Beküldte: Fürst László Gyula, segéd-tiszt).*

A m. kir. osztálysorsjáték XXVI. játéka április 17-én veszi kezdetét. Ezen osztálysorsjáték rendezésével és lebonyolításával a m. kir. Pénzügyminiszter a Pénzügyi Központot bízta meg, mely viszont az osztálysorsjegyeket a főúrasítók után hozza forgalomba. Összesen 84.000 dr. sorsjegy bocsátatik ki, mely mennyiségből 42.000 sorsjegy feltöltött 42.000 nyereménnyel kibuzatik, tehát minden második sorsjegy nyer. A főbb nyeremények: 500.000, 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 30.000, 20.000 P stb. A sorsjegyek árai: egész sorsjegy 24 pengő, fél sorsjegy 12 pengő, negyed sorsjegy 6 pengő. Igen tisztelt előfizetőink figyelmébe ajánljuk a régóta fennálló és jó hírnévnek örvendő *Béla-városi Váltóüzlet Rt., Eskü-ut 3.* (Telefon: 831—40), főúrasító intézetet, mely intézetnél a lefolyt játékokban több főnyereményt csináltak. Így ezen intézetnél nyerték a 200.000 pengős főnyereményt 3871. számmal, a 30.000 pengős főnyereményt 26.472. számmal, a 30.000 pengős főnyereményt a 76.683. számmal, a 20.000 pengős főnyereményt a 60.305. számmal, a 15.000 pengős főnyereményt a 43.970. számmal és a 10.000 pengős főnyereményt a 865. számmal.

Dereg már az égbolt mezőgazdaságunk jövőjén. Emberfeletti erővel küzdünk, hogy a magyar föld hozamát növeljük és terményeinknek minőségét a külföldön is versenyképesse tegyük. Mindez csakis feltétlenül megbízható, nagyhozamu vetőmaggal érhető el. Uttörő munkát végez a *Mauthner Ödön* Magtermelő és Magkereskedelmi Rt., Kossuth Lajos-utca 4., a *Ferencrendiek templomával szemben és Rottenbiller-utca 33.*, amidőn lehetővé teszi a gazdáknak és kertészeknek, hogy a legkiválóbb minőségű vetőmagvakat igen mérsékelt áron szerezhessék be a cégnél. Disztes főárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Halálozás. *Szalánczy Bertalan*, magyar királyi gazdasági főtanácsos, a Szabolcsvármegyei gazdasági egyesület elnöke, március hó 15-én *Komorón elhunyt*. *Szalánczy Bertalan* halálával Szabolcsmegye gazdái a gazdamozgalom egyik kiváló vezetője és a mezőgazdaság fáradhatatlan munkását vesztették el. Az elhunyt gazdasági főtanácsost március 17-én délután helyezték nyugalomra *Komorón* ösztinte részvétel mellett.

Kossuth Lajos halálának évfordulója. *Kossuth Lajos* halálának évfordulóján, március 20-án Budapesten, a Deák-téri evangélikus templomban gyászistentisztelet volt, amelynek során *Magócs Károly* bányakerületi lelkész mondott ünnepi beszédet. Az Egységspárti képviselők nagy csoportja március hó 20-án délelőtt kivonult a Kerepesi-úti temetőbe *Kossuth Lajos* mauzoleumához, ahol *sokorópátkai Szabó István* volt miniszter mondott emlékbeszédet. Az Egységspárti ünnepe után a budapesti egyetemi kör ifjúsága járult a mauzoleum elé, majd pedig elhelyezték az Egységspárt és az egyetemi ifjúság hatalmas koszorúit az emlékművön.

A vakok negyven-ötven százalékát meggyógyítják operálás által. A külföldi sajtóban a napokban hosszabb közlemények jelentek meg, amelyek a bécsi szemészeti klinikán történt, ugynevezett *récehártya operációkkal* foglalkoztak, amelyek során több vak visszanyerte a látását. Az idegen tudósításokra a szemészeti világhíres magyar tanárai a hozzájuk fordult magyar hírlapírók kérdésére elmondották, hogy az *ideghártya-műtétek módszerét már nálunk is tíz év óta gyakorolják*. Ezen módszer szerint az egyetemi klinikákon az ideghártyaleválások által okozott vakságot *negyven-ötven százalékban meggyógyítják, úgy, hogy a világtalan visszanyeri látását*. Az új módszer alkalmazása előtt az ideghártyaleválások által okozott vakságot csak átlag tíz százalékban tudták gyógyítani.

Sok köszönő- és elismerőlevél igazolja, hogy visszanyeri fiatalkori eredeti hajszinét, ha az „*Ibis*“ keleti hajfijító regenerátort használja. *Okvetlen próbálja meg, 5—6 nap alatt haj-füszának, szakállának visszaadja eredeti természetes színét*. Itt az a fődolog, hogy *nem festék, nem ártalmas*. A hajhagymát életre kelti és a haj eredeti színét nyeri vissza. Például, ha valakinek szőke a haja volt, az szőke lesz, ha barna volt, barna lesz és így tovább. Tegyen egy próbát és rendeljen egy üveggel, hálás lesz érte. *A Vasárnapi* való hivatkozás mellett, kedvezményben részesül. Megrendelhető: *Vellner, Herkules-drogéria*, Budapest, Kálvin-tér 5. szám. Postai csomagokat utánvét mellett szállít.

Berlini automata.

mely pénzbedobás után egy darab forró vörst, kenyert és mustárt szolgáltat.

A spanyol király Párisban.

A király mellett egyenruhában áll Lapan francia tábornok.

Kitüntetés a ravatalra. A belügyminiszter *Illés Galy* István istvándi gazdálkodót a nemzeti munkavédelem ügyében végzett munkásságáért díszelő elismeréssel tüntette ki. A kitüntetést a kaposvári nemzeti munkavédelmi hivatal vezetői ünnepélyes formában akarták átadni a kitüntetett gazdálkodónak, de amikor azonban a kitüntetés átadásának időpontját kitűzték, *Illés Galy István meghalt és a kitüntetést már csak a gazdálkodó ravatalára tehették.*

Lezuhant három világhírű olasz pilóta. Március hó 19-én délután *Marina di Pisa* kikötőváros és *Livorno* között egy hatalmas olasz hadirepülőgép próbarepülés közben felrobbant és a tengerbe zuhant. A szerencsétlenül járt gépben *Maddalena* alezredes, *Ceccioni* százados és *Da Monte* hadnagy, olasz pilóták ültek; a zuhanás következtében mindhárom életüket veszítették. A szerencsétlenség után nyomban katonai csapatok jöttek a szerencsétlenség színhelyére és fényszórókkal kutattak a tengerbe zuhant pilóták után, azonban holttestüket nem sikerült megtalálniok. Az olasz tisztek szerencsétlensége mely részvétet kellett mindenütt, mert a repülőgépen volt pilóták résztvettek a közelmúltban sikeresen lezajlott délamerikai óceánrepülésen. A repülőtisztek halálával súlyos csapás érte az olasz repülőhadse-
reget, amelynek kiváló tagjai voltak.

Gyilkolt és elégette áldozatát egy ittas földmives. *Ambrus* Ferenc kistapolcai gazdálkodó március hó 16-án éjszaka a nagyharsányi szőlőben baltával leütötte és petróleummal leöntötte, elégette *Perfel* Mátyásné ötvenhét éves nagyharsányi asszonyt. *Ambrus* Ferenc a gyilkosság előtt két nappal a szőlő hegyen lévő présházba ment mulatni. A mulatozásban részt vett *Perfel* Mátyásné és férje *Perfel* Mátyás is. A társaság nagymennyiségű bort ivott, úgy hogy mindannyian berugtak a sok szeszestaltól. *Ambrus* a hosszú mulatozás után pihenni akart, azonban *Perfel* né bört követelt a gazdától. *Ambrus* fáradt volt és aludni akart s ezért ingerülten megtagadta az asszony kérését, mire *Perfel* né pofonütötte a gazdát. A felbőszült *Ambrus* erre felkapta baltáját és leütötte az asszonyt, majd pedig, mikor az csettelenül összeesett, petróleummal leöntötte és meggyújtotta. A büntény után *Ambrus* lefeküdt aludni. Másnap reggel a csendőrség a présházban elfogta *Ambrust*.

Felhívjuk a nagyérdemű gazdáközönség figyelmét az 1884 óta fennálló Nagy Ignác budapesti cégre, melynél egy a szőlő-, mint a borkészítésben szükséges gépek, eszközök, valamint borkészítési anyagok, valamint az igen bevált *Vinol* permetező anyag legjobb minőségben és legolcsóbban beszerezhetők. A cég az 1928. évi Szombathelyi Mezőgazdasági és Ipari Kiállításon aranyéremmel, valamint az 1930. évi Tavasz Mezőgazdasági és Állattudományi diszoklevéllel lett kiüntetve.

Halálra gázolt egy diákot a villamos. Március 20-án délután Budapesten, a Baross-téren egy villamoskocsi halálra gázolta *Holtics Tamás* gimnáziumi első osztályú tanuló. A kisfiú egy indulófélben levő villamosra akart felszállni, közben elvesztette egyensúlyát és olyan szerencsétlenül zuhant a pótkocsi alá, hogy a kocsi kerekai keresztül gázoltak rajta. A kis diák a mentőautóba meghalt.

Elfogták Schreiber Tamást, Nagy Mária gyilkosát. A rendőrség közel háromhetes nyomozás után március 24-én reggel, Budapesten, a Teleki-téren elfogta *Schreiber* Tamás állás nélküli tisztviselőt, aki március 3-án Budapesten meggyilkolta menyasszonyát, *Nagy Mária*t és a holttestet egy bőröndbe téve, a szolnoki személyvonat egyik fülkéjében helyezte el. *Schreiber* a gyilkosság után Budapesten bujkált, ahol a Szász Károly-utca 5. számú házban, *Jankovich* János álnéven, butorozott szobát bérelt. A gyilkos március 24-én reggel a Teleki-téren el akarta adni tavaszi kabátját s ekkor az egyik őszeres felismerte. A őszeres kiabálására a jelenlévő rendőrök azonnal elfogták *Schreibert*, akit a főkapitányságra vittek. A gyilkos kihallgatása alkalmával töredelmesen beismerte borzalmas tettét és csupán azzal védekezett, hogy féltékenységéből gyilkolta meg *Nagy Mária*t. *Schreibert* a beismerté után azonnal letartóztatásba helyezték.

Mit csinálnak egy főnyereménnyel a szerencsés nyertesek? *Egy osztálysorsjegy főúrszító érdekes statisztikát állított össze, hogy mit csináltak a sorsjáték nyertesei a hírtelen nyukukba szakadt sok pénzzel. Kiderült, hogy a pénz hatása jellem, vérmérséklet, foglalkozás, műveltség szerint egészen különböző.*

Egy tanító például, aki 80.000 pengőt nyert, azonnal elhagyta szolgálatát, vett egy kis házat, földet, jámbor ember lett, sok szegényen segített, pénzt arra fordította, hogy minden bucsun résztvehessen és minden bucsujáróhelyet lehetőleg felkeressen.

Egy soffőr viszont, aki 60.000 pengőt nyert, már sokkal üzletiesebben fogta fel a dolgot. Kiszámította, hogy évi bére és borsalója jóval több, mint nyert pénzének a kamatai, tehát megmaradt régi foglalkozása mellett és pénzének nagy része most is bankban fekszik.

Egy kávéház tulajdonos elittolta a családja előtt, hogy megütötte a főnyereményt, nehogy az embereknek esetleg nagyobb köre szerezzon tudomást a dologról. „Ha megtudják, hogy ilyen gazdak vagyok, irigykedni fognak rám”, mondta.

Egy péksegéd 20.000 pengőt nyert. Mikor a hírt megkapta, nyugodtan visszament a műhelybe és ott dolgozott hajnalig, mert nem akarta előbb felvenni a pénzt, amíg napi munkáját be nem fejezte.

Egy állami hivatalnok, aki egy főnyereményt nyert, annak azt tanácsolta egyik barátja, hogy vonuljon vissza és éljen a tőkájéből. A tanácsot nem fogadta el, megmaradt hivatalában, mert úgy találta, hogy munkátlanul megölné az unalom.

Egy kereskedőnek egyenesen a fejébe szállt a pénz, amit nyert. Diszes palotát épített és a bejárat fölé márványtáblát tetetett. A táblán olvasható volt, hogy a palota a sorsjátékon nyert pénzből épült.

Egy leány nem tudott férjhez menni, mert nem volt meg a hozományja. Megtakarított pár pengőért vett egy 1/4 sorsjegyet, mellyel nemrég nyert oly nagy összeget, hogy hozományja, férje, lakása lett egyszerre és ma boldog családkánya.

Egy kisgazda nyert szintén egy nagy összeget, vett magának egy birtokot és most is gazdálkodik.

Egy takarítónő, ki pár év előtt nyerte a főnyereményt, vett születési helyén kis házat, földet és boldogan és családjával együtt.

Egy gazdag ember nyert 120.000 pengőt. Fele összeget különböző jótékony intézeteknek ajándékozta, a többi pedig világszerte ultra használta fel.

Egy szegény asszony, kit már gyerekeivel együtt a lakásból is ki akarták tenni, 1/4 sorsjeggyel nyert 30.000 pengőt és így egyszerre megszabadult a további nélkülözéstől.

Egy fodrász nyert 24.000 pengőt, adósságait kifizette, üzletét megnagyobbította és fényesen berendezte.

Gyomor- és anyagcserebetegségeknek a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen ülő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Milyen gyümölcsfajtaikat érdemes termesztetni a Boldra mentén? (T. J., Bodvarókö). — **Felelet:** A Boldra vidékén a következő fajtaikat ajánlatos termelni. Almából: Batult, Entz rozmarint, Nemes sóvárít, Téli arany parment, Piros Asztrakánit; körtéből: Hardy vajkörtét, Napoleon vajkörtét, Josefínát, Zöld Magdolnát, Clapp kedveltjét.

Kérdés: Rétjeimet teljesen elleppte a békarokka, Milyen mód-szerűen lehetne az szarvasmarhának ártalmas növényt kipusztítani? (Hú előfizető, Écshegy.) — **Felelet:** A békarokka kúszó, ha a fölös víz árkolással vagy alagsóvezetéssel a rétről elvezetjük. Ha erre bármely okból nem lenne módja, vásároljon, néhány kg. mérszintrogén nevű műtrágyát és minden békarokkátöbe tegyen egy evőkanálnyi. A legközelebbi eső igit kiföi a békarokkát. Erről az eljárásról bővebben írtunk a „Vasárnap” múlt évi 43. számában.

Kérdés: 1. Hol kaphatok ludtojást? 2. Lehet-e most tavasszal szerénytelni az ősi gabona köze? 3. Melyik céklafajta kelen-döb Budapesten, a konstantinápolyi cékla, vagy pedig az egyiptomi? 4. Hol tudhatnám meg néhány céklatermelőnek nevét és címét? (B. M., Tótkomsó). — **Felelet:** 1. Fajtsza emdeni ludtojásokat szállít: Bogyay Elemér Sárospatok, Zöld Ignác Sárkeresztur (Fejér m.), Rhode-farm Kunmadaras. 2. Jobb a kőnényt mákkal együtt vetni, mely esetben kapálásban is része-sülhet. Gabona a köze kevésbé ajánlatos vetni, mert így gyengén fejlődik s a következő évben nem minden növény megy szárba. 3. Mindkettő egyformán keresett. 4. Tegyen közzé hirdetés-t lapunkban, amelyre bizonyára kap néhány ilyen címet.

Kérdés: 1. Tyukjaim napokig nem esznek, úgyhogy néhányat le kellett köztülni vágni. A levágott állat mája ötven-hatvan deka-gramm súlyú. Mi lehet az állatok baja és hogyan kellene azt orvosolni? 2. Milyen edényben lehet felolvasztani a sárgarezet és a vöröszeszt? 3. Még 1917-ben 100.000 koronás életbiztosítást kötöttem, kötvényem jövő évben jár le, mennyit kapok közhez? 4. Pusztán lakom s szomszédom anyolvaan mérte lakik tölem. Patkányfogó kutya van, ami házörzöl is szolgál, kell-e ezután adót fizetni? (16.237. számú előfizető, Szabaton.) — **Felelet:** 1. Mint már többször megírtuk, nem állapíthatunk meg betegséget egyetlen tünetből, Látni kell az egész hullát, Sokféle betegségnél nagyobb a máj. Legjobb lesz állatorvosnak megmutatni, ki majd a megfelelő gyógykezelést is előírja. 2. Porcellán, vagy pedig graffit olvasztóedényben. 3. A törvény annakidején a biztosít-sok valorizálását 5 százalékkal állapította meg, ha tehát ön be-jelentette a valorizációra szóló igényét, úgy a törvény rendelkezésének megfelelő összeget kapja majd közhez. 4. Igen.

Kérdés: A határban egy kisebb rétem van, amely teljesen hasznavehetetlen. A rétem nagyon rossz széna terem. A rétet nedves, az alja tőzeges. A rétet nyár folyamán át műveltem. Milyen fajtájú fűmagot vessek el, hogy megfelelő téli takarmányt tud-jak termesztetni? (V. Gy., Vindornyalak.) — **Felelet:** Az illető területet összel jól trágyázza meg, szántsa fel, szórjon el rajta 200 kilogramm szuperfoszfátot, azután vessen holdjára 1 kilo-gramm fehérherét, 2 kilogramm koresherét, 2,5 kilogramm esomós ébirt, 1,5 kilogramm réti komocsint, 1,5 kilogramm réti esetpázsitot, 2,5 kilogramm vörös cseskeszt, 4 kilogramm réti cseskeszt, 4,5 kilogramm angol perjét, 1,5 kilogramm tarackos tippant, 1 kilogramm réti perjét. E magvak minden magkereske-désben kaphatók.

Kérdés: 1. 1930-ban Budapesten voltam klinikán megfigye-lés alatt husz hónapig. Szegénységi bizonyítványt vettek fel és most mégis követelik tőlem az ápolási költségeket. Köteles va-gyok-e megfizetni? 2. Három és fél éve nősültem, az apósnóm lakunk, neki dolgoztam, de nem tudtuk kijönni s ő elbocsájtott. Követelhetek-e szolgabért válás esetén? 3. Egy válóper lebonyo-lásáért mennyit kérhet az ügyvéd? (K. J.) — **Felelet:** 1. Ameny-nyiben Önnek vagyona nincs és szegénységi bizonyítványt vettek fel a klinikára, úgy ápolási díjat nem kell fizetnie, hanem az ápolási díj kivételét felelkeznie meg. 2. Ha ön nem akar el-válni, úgy apósa nem kényszerítheti rá. Azonban ha elvállal, úgy az apósa háztartásában végzett munkájáért — az esetben, ha ön és családja teljes ellátást kapott — semmiféle díjazást nem kö-vetelhetik. 3. Az ügyvédi díjszabásnak semmiféle korlátja nincs, hanem szabad egyezkedés tárgya, ha tehát ön a válóper költségeire meg akar egyezkedni, úgy ügyvédjével erre vonatkozólag csináljon írásbeli megállapodást.

Kérdés: 1. Egy adósnak — aki Budapestre költözött — szeretném a pontos címét megtudni, hogyan lehetséges ez? 2. Cse-ld után kell-e kereseti adót fizetni? 3. Az O. F. B. által ki-osztott területek használatra kit illet? (Egy hű olvasó, K. M.) — **Felelet:** 1. Az adósnak a pesti címét úgy tudhatja meg, hogy ha a budapesti m. kir. Államrendőrség Főkapitányának ir és közli az adós pontos adatait: vezeték- és keresznevét, szülei nevét, születési évét és helyét, legutóbbi lakhelyét és leveléhez mellékel 80 fillér bélyegzet. 2. Kereseti adót az esetben kell fizetni, ha a havonkénti kereset 80 pengőt meghalad. 3. Az O. F. B. által kiosztott vagyonváltás területek vadászászonbőre a kincstárt illeti meg és annak kezelésére az illetékes Pénzügy-igazgatóság jogosult.

Kérdés: 1. Ezer pengő kölcsönt vettem a helyi banktól. Ezen költség után 6 hónapra 4 P kamatot számítottak. Jogos-e ez? 2. A házamat a szomszédomtól elvadásztó meggyén félkeréssel vettem körül s felszolgáltam szomszédomat, hogy a másik felét ő kerítse be, de ő vonakodik megtenni, mit tehetek? (Egy hű olvasó, Nádudvar.) — **Felelet:** 1. A felszámított kamat 13 száza-léknak felel meg és bizony elég magas és ha ön írásban kötelezte magát annak megfizetésére és meg is fizette, úgy azt visszaköve-telni nem lehet. Azonban a jövőre megtagadhatja ilyen magas kamat fizetését, bár ezzel kiteszi magát annak, hogy a bank a váltókölesnt felmondja. Legjobb tehát, ha barátságosan kéri a kamatok leszállítását. 2. A kerítés felállítására vonatkozólag leg-jobb, ha panasszal fordul a községi előjáróságához és bár a leg-több helyen a szabályrendelet az, hogy mindenki köteles a maga telkét bekeríteni, mégis lehet, hogy az előjáróság békét tud majd teremteni és szomszédja a kerítés másik felét felállítja.

Kérdés: Hogyan kell a korai burgonyatermeléshez szükséges gumókat kicsiráztatni? (M. V. J., Tiszszentimre.) — **Felelet:** A tyuktojásnagyságra, jól fejelt szemekkel bíró gumókat 10—16 fok hőmérsékű félvilágos pincében, szobában vagy istállóban rácsokra rakjuk. A rácsok léceiből vagy fűzesszöből készülhet-nek; a fő az, hogy a fenéken is átjárhassa a levegő. A rácsoknak keretet is kell készíteni, hogy a gumók le ne guruljanak. A gumókat úgy rakjuk rájuk, hogy a hegyük (koronavégük) legyen fölfelé, tehát a csirák fölfelé nőhessenek. Rendszerint 3 hét alatt 4—6 centiméteres zöldes csirahajtások fejlődnek. Márciusban a gumókat kivisszük a rácsokon a szántóföldre, kis gödrökbe he-lyezzük őket és 3 cm. vastagon porhanyó földet morzsolunk rájuk, ügyelve mindig arra, hogy a csirák le ne törjenek.

Kérdés: 1. Mi a különbség tápanyag szempontjából százalék szerint a takarmányrépa, a takarmánycukorrépa és a cukorrépa között? 2. Fialat malacaim amikor esznek, nagyot visitanak és a földhöz vágják magukat. Később magukhoz térnek és folytat-ják az evést. Mi bajuk lehet és mivel gyógyíthatom a betegsége-t? 3. Hány hétig csirákhoz a libabójás? 4. Milyen szert lehet hasz-nálni a ló rozsférgessége ellen? 5. Hogyan készíthetek házilag jól habzó mosdószappant? 6. Milyen burgonyát lehet sikerrel termelni a kötött talajon? (N. A., Hajdunás.) — **Felelet:** 1. A takarmányrépa métermázsája 6, a takarmánycukorrépaé 8, a cukorrépaé 14 kg. keményítő táphatásával ér fel. 2. Malacai bizonyára angolkórosak. Jó lesz állatorvosnak megmutatni, ki a betegséget megállapítja s akkor lehet orvosszert is ajánlani. 3. Keltetésre legjobbak a 20 naposnál fiatalabb ludojások. 4. Lovak rozsférgessége ellen ajánlatos a Gastin nevű szer, melyet a Chinoesi gyár készít (Ujpest, Tó-utca). 5. Jól habzó mosdó-szappant kap, ha 10 kg. zsiradékhoz 1 kg. lugkövet és 1 és fél liter epét vesz. 6. A kötött talajt általában nem kedveli a bur-gonya egyetlen fajtája se; ha mégis kénytelen volna ott bur-gonyát termelni, összel a földet szántse meg, hogy tavasszal por-hanyó legyen és gyakori kapálással, illetőleg töltögetéssel ipar-kodják a földet laza, légjárható strukturában megőrizni.

Kérdés: 1. Édesapám már két éve elmebetegségtől szenved, vagyona nincs, a nagypapám pedig a vagyonát még a betegség előtt három hónappal reánk unokákra iratta. Amennyiben a kór-ház költségeket fog követelni, meg kell-e ezt fizetnünk? 2. Vagyo-nom nincs, gyermekemet kórházba szeretném vinni, köteles-e a főjegyző szegénységi bizonyítványt adni? (Szobh jövőt.) — **Felelet:** 1. Az örökölt vagyon erejéig apjuk költségeiért a kórházzal szemben felelősek és a kórház ezt a költséget végrehajtási uton is behajthatja. 2. Igen.

Kérdés: Feleségem meghalt, a hagyatékot a gyermekek akarják egymás között felosztani, holott annak nagy része szer-zeményi vagyon. Mit tegyek a hagyatéki tárgyaláson? (F. P., 707. sz. előfizető.) — **Felelet:** A hagyatéki tárgyaláson ökvetle-nül jelenjen meg és a hagyatékknak a szerzeményi részét, illetve annak fele részét saját magának követelje.

HÁROM URFI

SZÉKELY FALUSI TÖRTÉNET

IRTA: FÖLDES GÉZA

(17. közlemény.)

Ez bizony jó volna, de kihez? Eddig még lehetett ezt a kérdést úgy mellékesen kezelni, mert hát ott volt Kászonyi Lázár. Évikének is tetszett s a szülők is rokonszenvesen fogadták. De most?...

— Szó sem lehet róla. Az én pénzemem nem kártyazza el senki fia! — mondotta ki a nagy szót Szorgos ur.

És ahogy a családi tanácsban az Évike jövő sorsa szóba került, Szorgos urat valósággal izgatta, gyötörte ez a gondolat.

Sokszor elgondolkozott ezen. Az ő székeley esze szerint a szegénység nem volna nagy baj. Évikének elég vagyona van. Valami uton előkelő rokonságba kellene inkább kerülni. De vajami jóra való hivatalnok is kielégítené apai vágyait.

Nagy gondot okozott tehát ez a kérdés. Ha fiatalemberekkel találkozott, akár csak a szabómester, mértéket szeretett volna róluk venni. Vajjon melyik találna Évikéhez?

Egy alkalommal a városban volt dolga. Ilyenkor be szokott nézni a takarékbába is. Igazgatósági tagja, tehát a kötelesség is követelte, hogy bemenjen.

A takarékból éppen akkor lépett ki Kiskelemen Benjámin. Szorgos ur jól ismerte. A telekkönyvnel járásbírói írnok. Az adásvételi szerződések kötésénél sok hasznát vette. Részint tanácsokat adott, részint némely esetekben a gyors elintézésben segített.

A takaréknak ajtójában üdvözölték egymást. Beszélgettek is. Szorgos urnak feltűnt, hogy az a fiatalember milyen kopott ruhában jár. Oh, már uram-ökeme ehhez is értett! A nadrágja egészen kiterdesedett, cipője sarka elkopott, kabátja gyűrött...

— Szegény ember! — sóhajtott magában — bizonyosan kevés a fizetése, sok az adóssága.

Ilyen gondolatokkal lépett be a pénztárba. És a gondolatok hatása alatt kérdezte meg a könyvvezetőt:

— Barátomuram, nem tudná megmondani, sokkal tartozik e Kiskelemen a takaréknak?

— Kiskelemen? Hej, kedves barátom, ő nekünk nem tartozik. Ő egyik legszorgalmasabb betevőnk. Most is háromezer pengőnél több a betétje.

— Micsoda? Háromezer pengője van? Vagy talán annál is több? És ő mégis kopott, rongyos ruhában jár? Ez már derék dolog!

Többet is mondott volna, de a könyvvezető másval kezdett beszélgetni.

Tetszett neki ez a fiatalember. Többet is szeretett volna róla tudni. Ez sem volt olyan nehéz feladat.

Hivataltársai mind ismerték. Különcnek, magának élőnek és mindenkinek felett zsigorinak tartották valamennyien.

A város végén lakott egy özvegy asszonynál. Szorgos ur megvárta a hivatalos óra elmúlását. És valami telekkönyvi ügyvel kapcsolatos ürügy alatt kereste fel.

Az egész lakás egy szobácból állott. Ő maga

készítette az ebédjét, vacsoráját. Olyan takarékos egyszerűséggel élt, hogy ezt fősvénységnek is lehet nyugodtan nevezni.

Es ha valamit vásárolnia kellett, előbb alaposan meghányta-vetette, hogy hol és hogyan lehet olcsóbban hozzájutni?

Ruhafélét csak akkor vett, amikor — ahogy mondani szokták — már a folt hátán is folt volt.

— Ez a nekem való vő. Ilyen ember kell éppen Évikének! Ez meg tudja becsülni az én keserves szerzeményemet, — állapította meg magában. Igaz, hogy ezeket csak úgy magában mondotta, mert ahhoz a „keserves vagyonszerzéshez“ nagyon sok embernek volna némi szerény megjegyzése.

Hogy Évike mit szól ehhez a bölcsen megfontolt tervhez, azzal igazán nem törődött. Még csak az kellene, hogy az ő számítását zavarja! Majd akkor meghallgat ilyen beszédeket is, mikor a tojás fogja a tyukot tanítani, hogy kell tojni!

Kiskelemen Benjáminnal hamar megbeszéltek azt a bizonyos telekkönyvi ügyet. Szorgos ur menten meg is hívta „szegény házához“ Kiskelemen urat.

A meghívott ezt nemcsak, hogy megköszönte, de meg is ígérte, hogy rövid idő alatt tiszteletét fogja tenni a Szorgos uri házában.

És Kiskelemen Benjámin nem is váratott sokáig magára. Hiszen ő is tudta, hogyan áll a Szorgos András telekkönyve. A legközelebbi vasárnap már kirándult Dombaljára.

Szorgos ur és kedves neje erre az alkalomra fel is vetették a konyhát. Ami szemnek, száznak kedves, mind eléje rakták. Mindent elkövettek, hogy a vendég jól érezze magát. Ennél szivesebb vendéglátásban még a főispán sem részesülhetett volna.

Hogy Évikének mi a véleménye? Ezzel bizony senki sem törődött. Szorgos ur szerint hálás köszönettel fogadhatja, hogy szülei ilyen bölcs előrelátással építik fel az ő boldogságának szép várát. Ez is a Szorgos ur mondása. Ő már ilyen stílusban tud beszélni.

Másnap már az egész falu arról beszélt, hogy Szorgos Évike megy férjhez. Valami városi legény a kiválasztott. Annyit azonban megállapíthatunk, hogy akik látták a kiválasztottat, dicséret szavakkal nem illették. S az volt az általános közvélemény, hogy a szépséges Évike nem ilyen férjet érdemel.

Az egyik szomszédasszony Szorgosnéhoz érthetően meg is kérdezte:

— Hol van a lelke, hogy ezt a gyönyörű virágzat odaadja annak a nyápic városi népségnek?

— Odaadom biz én. Akkor kell a lányt férjhez adni, mikor kéri, mert hát a lány kényes portéka, s ha nem vigyáz jól reá az ember, elég egy óra, hogy megfizessen... S akkor aztán késő a szánom-bánom. Ugy biz a!

Ezen aztán mindenki jól nevetett. Hogyne. Hiszen Szorgosné attól félt a leányát, hogy neki egy óra is megfizethet...

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

e
szil

(Beküldte Kanyó Dániel, Hermánszegről.)

2. Szórejtvény.

kos kártyában van $\frac{Y}{g}$
g g g

(Beküldte Illés Ferenc, Fonyódról.)

3. Szórejtvény.

Magyarország pajzs

(Beküldte Tornóczy Mihály, Sióagárdról.)

4. Szórejtvény.

zöld értelem asszony

(Beküldte Walter Antal, Bácsalmási szőlőkből.)

5. Szórejtvény.

VE VE ZÓ ZÓ ZÓ ZÓ
VE VE

(Beküldte Sipos Mihály, Rakamazról.)

6. Szórejtvény.

olasz német francia MAGYAR angol

(Beküldte Boda Mihály, Törökszentmiklósról.)

7. Pontrejtvény.

S . ö . e . i . z . h . r . g . á . a . m . g . r . d

(Beküldte ifj. Lengyel András, Kácsról.)

8. Szórejtvény.

kötszer S
játékszer

(Beküldte Széchy János, Kabáról.)

9. Tréfás verses talány.

Első tagját szádban hordod,
Másik része a hajlékod.
Ha a kettőt egybe rakod,
Bűnösök hajlékát kapod.

(Beküldte Benke Tamás, Csanádapácsról.)

10. Szórejtvény.

kacag 16 16 16 16
(- 4)

(Beküldte Péter Teruska, Kozármislendyéből.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 15-ik számban közöljük.

A 10-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Betűrejtvény: **Keskenét.** 2. Névrrejtvény: **Miskolc.** 3. Pontrejtvény: **Lesz még kikelet, Kolozsvár felett.** 4. Szórejtvény: **Égő szerelem.** 5. Pontrejtvény: **Lassan járj, tovább érsz.** 6. Szórejtvény: **Lesz még feltámadás.** 7. Szórejtvény: **Körülm-**

nyek. 9. Pontrejtvény: **Tágul már Trianon abroncsa.** 10. Szórejtvény: **Örmester.**

Megfejtették: Nagy M. János, Papóesi György, Vancsa József, Niklai István, Szakács Sándor, Kovács Bálint, Kardos Győző, Szily Mariska, Nagy Boldizsár, Hornyák György, Gazdakör Mezőcsát, Csótka János, Kistóth Lajos, Tóth Sándor, D. Szabó Józsefné, Gachal Annuska, Kiss Jenőné, Timár Gergely, Németh Mariska, Esküdt Gyuláné, Török Imre, Dobai Előljáróság, Sármezey Endréné, Gether István, Pecsényáné, Somodi Balint, Tóth Károly, ifj. Szegő Lajos, Tóth Ilonka, Mester István községi bíró, Szabó Vendel, Tóth Andor, Baán János, Tóth Bálint, Tamás György, Nagy Sándor, Lázár Juliska és Kató, Erdélyi Béla, Idei Irma, Békefi László, Simon Viktor, Molitorisz László, ifj. Temasovszky Gyula, Keller Antal, Kiss István, Böde József, Mrázik József, Kovács Péter, Kerekes Józsa, Nagy Ilonka, Balázs Vendel, Dénes Bálint, Kocsis Juliska, Andrási Péter és Nagy László.

Jutalomkönyvet nyertek: Mrázik József (Sur), Pápóci György (Szepetnek), Böde József (Dunaföldvár), Gether István (Bagola), Németh Mariska (Nemeskér).

A 11-ik számban megjelent rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Március hó 29-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Alpár, Füzesgyarmat, Pilis (sertésvásár bizonytalan), Szabadszállás, Turkeve. — Kirakodóvásár: Szegvár.

Március hó 30-án, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csetény, Fehérgyarmat, Felsőseged (sertésvásár bizonytalan), Felsővadász, Gyömrő, Győr, Hajduböszörmény, Hajdusoboszló, Hajós, Jászkarajenő, Jászladány, Káloz, Kocsola (sertésvásár bizonytalan), Lovasberény, Moson, Nyirbakta, Ozora (sertésvásár bizonytalan), Öskü, Putnok, Sárbogárd, Sátoraljaújhegy, Sümeg, Szászvár, Szekszárd, Szentbékállá, Szulok (sertésvásár bizonytalan), Tállya, Tarján, Tápószéle, Tiszatarján, Vác, Zsámbok. — Sertés-, marha- és kirakodóvásár: Hegykő. — Ló-, marha- és sertésvásár: Pásztó.

Március hó 31-én, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Balkány, Berkesd, Gyöngyösmellék, Köröshegy, Pincehely, Sármellék, Vásárosnamény. — Ló- és marhavásár: Pápa. — Kirakodóvásár: Pásztó.

Április hó 1-én, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Bares, Diósvászló, Dombóvár, Erdőtelek, Gacsály, Ivánegerszeg (sertésvásár bizonytalan), Kaposmérő (sertésvásár bizonytalan), Mány, Nagyszakácsi (sertésvásár bizonytalan), Püspökhatvan, Zalalövő (sertésvásár bizonytalan), Zalaszentgrót (sertésvásár bizonytalan). — Marha- és sertésvásár: Jánosháza. — Ló-, marha- és sertésvásár: Miskolc. — Sertés- és kirakodóvásár: Pápa.

Április hó 2-á, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Adony, Csökölly (sertésvásár bizonytalan), Pacsa (sertésvásár bizonytalan). — Ló-, marha- és sertésvásár: Celldömölk. — Marha- és sertésvásár: Kiskomárom. — Sertés- és kirakodóvásár: Rajka. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Szentgotthárd.

Április hó 3-án, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- kirakodóvásár: Gyöngyös.

Április hó 4-án, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Villány.

Ki jár ma már ősz fejjel?

Okvetlen próbálja meg! 5-6 nap alatt
ŐSZ HAJÁNAK, bajuszának, szakállá-
nak visszaadja ere-
deti természetes **keleti hajjítító rege-**
szinét, ha az **„IBIS“** **nértort** használja!
Nem festék, nem ártalmas. Egy üveggel **1.20, 1.60 P.**
Postai csomagokat utánvét mellett azonnal küldünk.

Főraktár: VELLNER Herkules Drogéria,
Budapest, Kálvin-tér 5. sz. Telefon: Aut. 847-80.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. Földművelésügyi Minisztérium, V., Kossuth Lajos-utca 11. szám) közlése szerint

keresnek munkást:

Kajos Zsigmond (Vác, Pest vm.), keres ápr. 1-re egy jó bizonyítványokkal bíró fejős gazdasági cselédet, akinél van a családban oly családtag, ki kocsis teendőket végez. Mindkettő részére teljes konvenció megegyezés szerint. — *Piróth Zsigmond* (Áporka, Pest vm.), keres azonnala egy 16—20 éves bentkosztos gazdasági mindeneset. — *Bakos Pál* (Nagytétény, Óhegy), keres egy középkorú, magános földmunkást gazdasági mindeneset, teljes ellátás és havi 10 pengőért. — *Krausz Lajosné* (Köcse—Csicsal-pusztá, pályaudvar), keres 3 erős férfit és 2 nőt szőlőmunkára. Jelentkezés írásban a fenti címen.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak március hó 23-án.

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapestén.

Buza tiszavideki 77 kg-os 15.35—15.55, 78-as 15.50—15.70, 79-es 15.65—16.05, 80-as 15.75—16.20, felsőtiszai és jástási 77 kg-os 15.20—15.40, 78-as 15.35—15.55, 79-es 15.50—15.75, 80-as 15.60—15.80; dunántúli, pestvidéki és békaskai 77 kg-os 15.15—15.35, 78-as 15.30—15.50, 79-es 15.45—15.70, 80-as 15.55—15.75. *Rozs*, pestvidéki 11.20—11.30, egyéb 11.20—11.30. *Árpa*, tak. elsőrendű 17.50—18.00, másodrendű 17.00—17.25, sörárpa, felv. 19.50—22.50, egyéb 18.50—19.50. *Zab* elsőrendű 20.50—21.00, másodrendű 20.00—20.25. *Tengeri*, tiszai 15.00—15.20, egyéb 13.80—14.00. *Korpa* 12.90—13.00 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpicacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Buza március 15.62—15.63, májusra 15.83—15.84. *Rozs* március 11.31—11.32, májusra 11.36—11.37. *Tengeri* májusra 12.68—12.69, júliusra 12.78—12.79 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) Az időjárás továbbra is hideg és ezért a vetési munkálatok még nem indulhatnak meg, ennek dacára az összes tavaszi vetőmagvakban élénk forgalom volt. *Lóheremag* irányzata szilárd, a rendelkezésre álló készletek emelkedő ár mellett könnyen találnak elhelyezést. *Lucernamagban* a kiviteli kereslet csekély, ellenben a belföldi kereslet igen élénk. A készletek rendkívül korlátozottak és a nagy kereslet következtében ára erőteljesen emelkedett. *Tavaszi búkkönyben* is nagy forgalom fejlődött ki, azonnal szállítható áruban hiány mutatkozik. *Fehérheremag*. Elsőrendű minőségű áru hiányzik, ugy a belföldi, mint a külföldi érdeklődés jó. *Balticimagg* iránt kevés az érdeklődés. *Vetőtengeri, ten- és kendermag*, valamint borsófélekben a forgalom kielégítő, dacára, hogy a vetési idő kitolódott. *Takarmányrépamagban* a forgalom változatlanul jó, annál is inkább, miután ezen magfélének ára a többi takarmánymagvakéhoz viszonyítva igen alacsony és így termelése gazdaságos. — A budapesti áru- és értéktörzse hivatalos jegyzései 100 kilonként, nyersáruért, budapesti paritásban: káposztarepce 26—27, köles 13.50—15.50, lucerna 155—175, lóhera 150—160, tavaszi búkköny 20—21.50, lenmag elsőrendű 35—36, lenmag másodrendű 31—32, napraforgó 14.50—19, muhar 13—14.50, esilágfűrt 15—16, Viktóriaörök 14—18, zöldbirsó 13—16 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—50, duplanullás finom tészta liszt 36—40, nullás 36—40, kettes főzőliszt 32—38, négyes kenyérliszt 28—36 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökör, közepminőségű 70—87, gyenge 52—63, bika legjobb 90, gyenge 60—80, tehén legjobb 78—80, közép 60—76, gyenge 48—58 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 1.10—1.16, közepminőségű 1.16—1.20, nehéz sertés 1.20—1.23 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Húsvásár. A nyílt piacokon: Rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpesenye, gömbölyű felsál 180—320, fartó, hátszín 180—320, csontos

oldalas, tarja, 140—280, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhus*. Felszeletelt comb 320—480, sütnivaló 180—340, pörköltnek való 140—220 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhus*. Juhcomb 180—200, gerinc, lapocka 120—160, pörköltnek való 100—140, bárányhus hátulja 200—240, eleje 140—200 fillér kilogrammonként. — *Sertés*hus: Friss karaj 240—290, friss comb, tarja, lapocka 180—220, friss oldalas 152—200, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 200—320, vidéki 260—320, olvasztani való szalonna 136—148, sózott kenyérszalonna 150—180, füstölt 160—200, hárj 150—160, zsíros tepertő 160—200, helybeli sertézsír 152—160 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 250—450, csirke 180—350, kappan 400—600 fillér darabonként. *Leölt állatok:* Tyuk 200—220, csirke 220—400, kappan 260—320, hizott rucna 230—280, lud hizott 220—270, pulyka hizott 200—260, sovány 160—180, ludmár 600—1200, ludzsír és hárj 220—240 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 9—11, főzőtojás 8—9 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul bőrbőr darabonként 220—250, fácán darabja 250—350, fogoly darabja 180, fenyves madár 80—100, szarvascomb 250—300, gerinc 220—600, lapocka 150—200, egyéb 80—100, őzgerinc 600, comb 300, egyéb 100—200, vadzsizogénerinc 250, comb 250, egyéb 100—200 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 30—36, aludtej 100, tejszín 260—320, tejföl 140—200, centrifugált teavaj, tömbben 400, 10 dkg.-os csomagolásban 460—500, főzővaj 340—400, szedett vidéki vaj 340, tehéntúró 70—100, sovány tehéntúró 40—60, juhtúró 220—260, kevertúró 180—200, hazai ementáli sajt 320—400, bazai trappista 240—320 fillér kilogrammonként.

Száraz főzések és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 36—60, hántolt felebszó 48—80, fehér aprószemű bab 30—48, nagyszemű 52—80, szines 32—52, finom árpkása 81—120, durva 56—80, tojástartarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 14—44, petrezselyem kilogrammja 36—60, zeller kilogrammja 12—30, kalarábé zöldjével darabja 30—64, kevert zöldség 32—50, vöröslagyma zöldjével esomója 4—6, makói vöröshagyma 12—16, dughagyma 30—40, fokhagyma kilogrammja 70—120, cékla 16—46, hazai fejeskáposzta, nyári udonság 32—44, savanyított káposzta 32—36, kelkáposzta 65—100, vöröskáposzta 50—60, fejessaláta 10—60, torma 58—120, burgonya ősz 14—20, nyári törszaburgonya 2—28, Ella 12—16, kifli 24—32, kelbimbó 260—320, tömör csiperkegomba 300—450, szárított gomba 500—1500, fekete retek kilogrammja 16—40, hónapos retek esomója 16—50, salátának való ugorka 600, ecetes ugorka 120—140, vizes 90—100, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—140, paradicsom, udonság 450—600, zöldbab 500—700, hüvelyes zöldborsó 550—600, spárga kilogrammja 400—500, sóska 200—400, tisztított paraj 130—160, gyökeres 90—140, főzött paradicsom literje 50—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 100—180, közönséges 52—120, rétesalma 70—100, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—360, félire eltett csemeszörlő 160—360, keményhéjú dió 90—140, dióhéj 320—480, héjazott mogyoró 280—360, héjazott mandula 120—660 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 360—440, félédes, gulyás 320—360, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, pergetett méz 140—160, háziszappan 136—160, közönséges háziszappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Idegen pénzek vételi és eladási ára március hó 23-án. Az első számú azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.82 (27.98); dollár 5.71 (5.74); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* szerb dinár 10 (10.08); francia frank 22.35 (22.65); lengyel zloty 63.95 (64.35); oláh lei 3.38 (3.42); orosz lira 29.95 (30.25); osztrák schilling 80.37 (80.77) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszokoronás arany 22.9 (23.1); ezüst egykoronás 0.17 (0.19); ezüst régi forintos 0.54 (0.56); ezüst ötkoronás 1.17 (1.19) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Eredeti angol THE CHAMPION és saját

készítési Royal Star kerékpárokat 180 P-től havi 16 P részletre. Kerékpáralkatrészeket nagyban árban: Kűlső gumí - - 5.40 belső - - - 1.80

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpárnagykereskedők

Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.
Árjegyzék 100 képpel ingyen. Alaptíva 1899.

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bőr- és neml betegnek rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32. I. EM. I. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

Gyűjtsünk előfizetőket

a

VASÁRNAP számára!